A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: május 28.

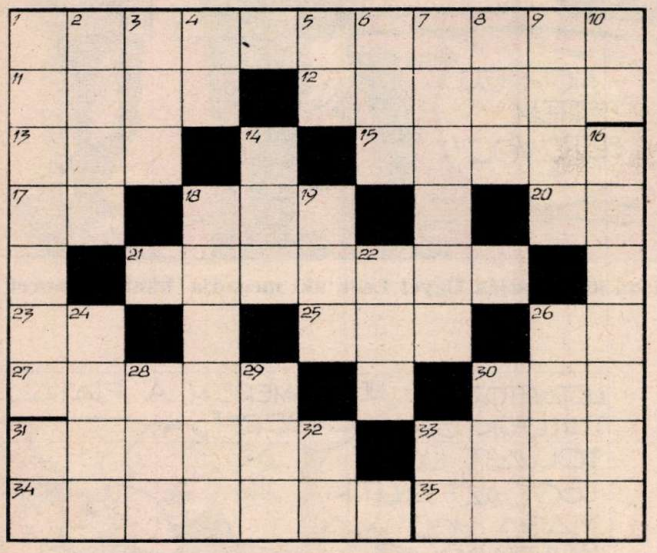

Kutya, kutya tarka

Rejtvényünkben néhány kutyafajtát sorolunk fel.

VÍZSZINTES: 1. Svájci eredetű, nagy testű, erős hosszúszőrű kutya. Eredeti hazájában szerencsétlenül járt turisták mentésére használják. 11. A természetben előforduló legnagyobb atomsúlyú vegyi elem. 12. Hirtelen nekiiramodva valamerre vágtat a lovas. 13. Taylor, amerikai filmszínésznő beceneve. 15. Sebes. 17. Irány. 18. Táncmulatság. 20. D. Z. 21. Véletlen szerencsétlenség. 23. Ami miatt történik valami. 25. Erősítő szócska. 26. Némán int! 27. Kossuth-díjas, érdemes művész keramikus (Géza). 30. Világifjúsági találkozó. 31. Behozatal, ismert kereskedelmi kifejezés. 33. Kellene. **34. Hosszú, lelógó fülű, hullámos szőrű kutyafajta.** 35. Tévesen jegyez fel.

FÜGGŐLEGES: 1. Zömök testű, szögletes fejű, harcias kutyafajta. 2. Az amerikai Nagy-Tavak egyike. 3. Az áram is megteszi. 4. Egyforma betűk. 5. A trilla jelzése a zenében. 6. Fiatalabb nőtestvér. 7. Klub. 8. Gót kevert betűi. 9. Angol hosszmérték. 10. Személyes névmás a fordítottja. 14. Étkészlethez tartozik. **16. Hosszú göndör és selymes szőrű vadászkutya.** 18. Erkély. 19. Szabálytalanság a labdarúgásban. 22. Szeszes ital. 24. Régimódi vízi jármű. 26. Meglepett mutatószó. 28. Román, portugál és osztrák autók betűjele. 29. Becézett Aranka. 30. Gondol. 31. Szintén. 32. Személyes névmás. 33. Kicsinyítő képző.

NYERTESEK:

A 15–16. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Krajcsi Judit, Budapest; Bagi Csilla, Gyula; Balázs Tímea, Karancsberény; Benák Anna, Domaszék; Czifra Anita, Eger; Csáp Mónika, Ráckeresztúr; Csortos László, Parád; Felszeghy Márta, Püspökladány; Gere Katalin, Kaba; Gőbölös Péter, Győrszentiván; Hart Helga, Békéssámson; Kéri Katalin, Nagyvenyim; Király Katalin, Fényeslitke; Kiss Judit, Kiskunfélegyháza; Kovács Béla, Hernádvécse; Kovács Magdolna, Kisvárda; Libor Imre, Rákóczifalva; Pántler Márta, Andocs; Puhl Éva, Győr; Zuggó József, Zalaegerszeg.

Vidám hadjárat nyertesei: Berkner Judit, Bonyhád; Erdélyi Ferenc, Hort; Fodor Zita, Fűzfőgyártelep; Pozsgai Zsuzsanna, Szolnok; Udodova Borbála, Dunaújváros.

NAGYON MÉRGES az édesapa rendetlen, hanyag kisfiára. Mindent szerte-szét hagytál a szobában — mondta. Ráadásul egy csomó holmiból kettő is van a szobában.
Számold össze, hogy a képen mi mindenből van két darab!

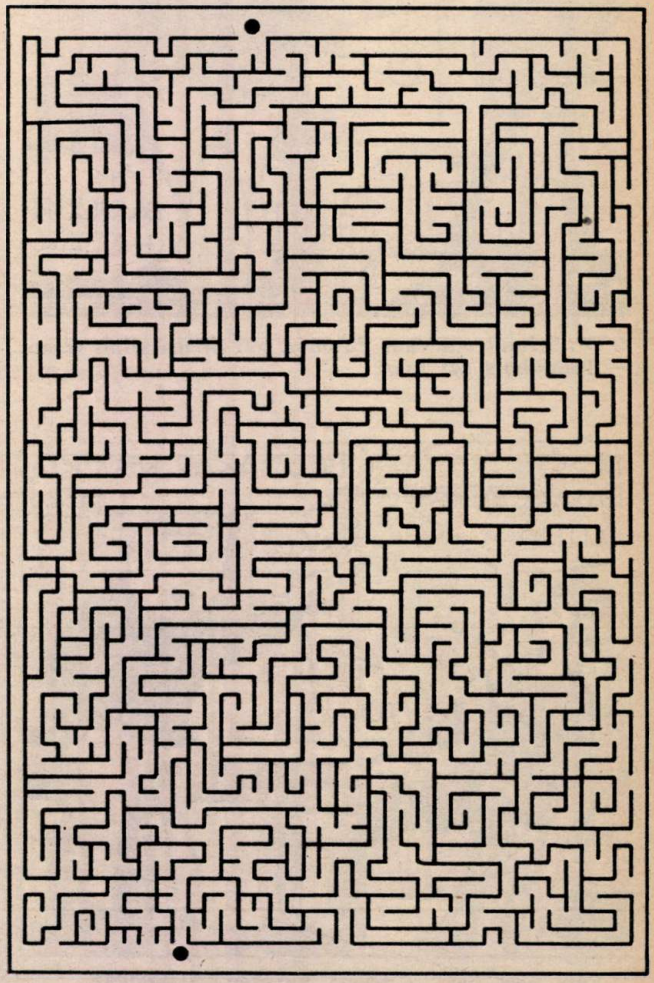

PONTTÓL-PONTIG. Indulj el az egyik ponttal jelzett bejárattól, és végighaladva az útvesztőn juss el a másikig!

DR. SZIMAT
A MESTERDETEKTÍV

Dr. Szimat letartóztatott egy kezdő betörőt, Ügyet Leót. A bűntársának viszont sikerült megszöknie

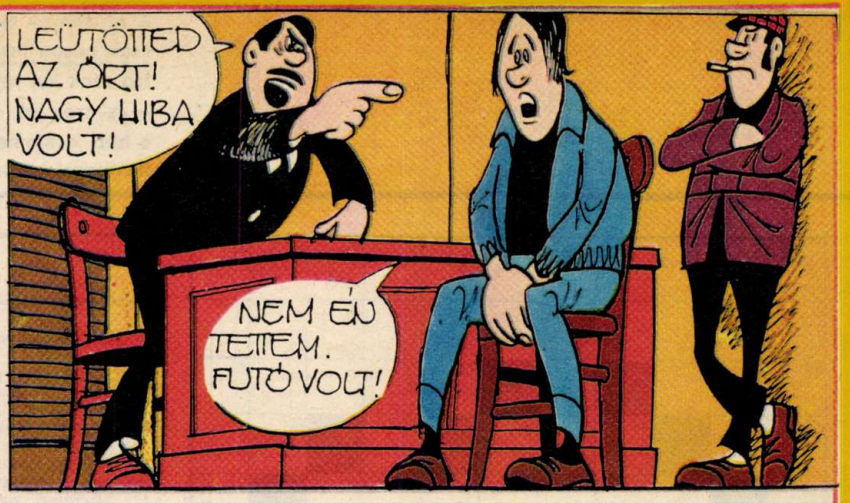

1. A kapitányságon kihallgatják Ügyet Leót, aki megadja bűntársa nevét

2. Dr. Szimat ellátogat Futóhoz, aki biztos alibit igazol — legalábbis azt hiszi...

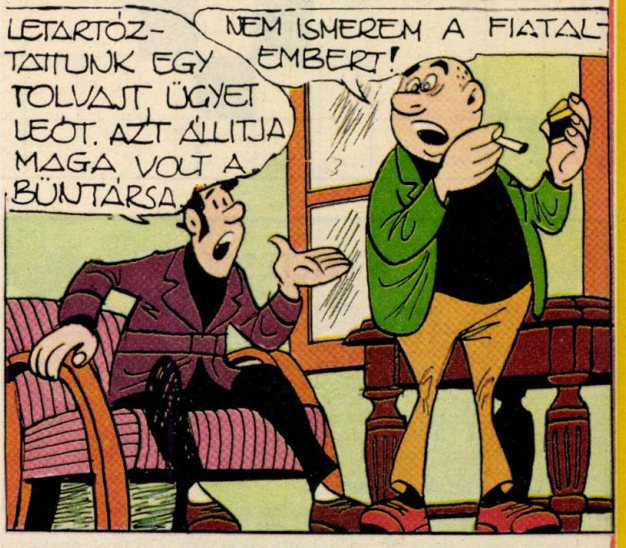

3. Dr. Szimat kételkedik a tanúk szavahihetőségében, s megpróbálja zavarba hozni a gyanúsítottat

4. Futó nem hagyja magát, ügyesen válaszolgat

5. Honnan jött rá dr. Szimat, hogy Futó a bűntárs?

MEGOLDÁS: Futó elszólta magát, amikor fiatalembert mondott. Honnan tudja, hogy fiatalemberről van szó, amikor dr. Szimat nem írta le Ügyet Leó kilétét?

A PAJTÁSBAN OLVASTUK

EMBEREK KÖZT EGYEDÜL

Gyakran olvasom a Pajtást, igaz, egy kicsit már kinőttem olvasóinak koroszlyából. Idén érettségizem a szolnoki Varga Katalin Gimnáziumban.

Az Emberek közt egyedül című cikk először megdöbbentett, majd elszomorított, hogy van olyan gyerek, akinek egy társasjáték a leghőbb kívánsága. Tudom, hogy nem áll módjukban ezeknek a gyerekeknek a kívánságát teljesíteni. Én mégis azt kérem, írják meg nekem Reinhardt Ildikónak és öccsének a címét. Nekem van egy „Gazdálkodj okosan!" társasjátékom, és olyan szívesen elküldeném a kislánynak.

GREIZ ÁGNES
Szolnok, Szigligeti út 4., II. 3.
5000

KISTESTVÉREK A NAGYVILÁGBAN

A képeket nézegetve egyszerre két érzés rohant meg. Nekem is van egy négyéves húgom. Mónikának hívják. Nagyon szeretem, bár már vele is sokszor összeveszünk. Az osztályomban is sok gyereknek van kistestvére. Panaszkodunk néha egymásnak, hogy mennyire nem lehet velük bírni. Szüleink gyakran ránk bízzák őket, és miattuk nem mehetünk sehová. Játszani kell velük, ami néha már unalmas. Azt hiszem, mindezek ellenére szívből szeretjük kistestvérünket.

A világ minden részén élnek gyerekek. Minden nagyobb gyereknek van kisebb testvére. Akár háborúban, akár békében, minden gyerek elválaszthatatlan nővérétől, bátyjától. Nem minden országban öltözködnek szépen a gyerekek, nem mindenhol tudnak egészségesen táplálkozni, és a testvér minden elérhető dolgot megad húgának, öccsének. Olyan országok is vannak, ahol a gyerekek szeme láttára halnak meg szüleik. A szüleiket vesztett testvérek mire mennének egymás nélkül?

GUBISCH MÁRIA
Szücsi, Marx K. út 9.
3034

AKIKET CSŰFOL AZ OSZTÁLY

Öt fiút nevelek, és ahogy nőnek, egyre több mindent kell cipelniük az iskolába, a könyvek kivételével.

Évi tíz forint díj ellenében használják az iskola könyveit. Úgy gondolom, kevés befektetéssel több százezer gyerek szabadulna meg a felesleges kilóktól, cipekedéstől.

A tanév utolsó napján a jó állapotban levő könyveket át lehetne adni az iskolának, a hiányzó példányokat pótolni, és helyet biztosítani a termekben. A szülői munkaközösség biztosan segítene ebben is.

Így a gyerekeknek csak füzeteiket és egyéb felszereléseiket kellene vinni, saját könyveiket otthon használnák. Azt hiszem, ennek megvalósításához minden iskola bőségesen kapna segítőkezet. Nem kell hozzá más, csak jó szándék.

DOMBI JÁNOSNÉ
Balatonszabadi, Bem út 21.
8651

GŰNYA-SHOW

Nekem nagyon tetszett a Gúnyáékról szóló cikk. Szeretem a humort, így nagyon örültem az „Egymillió foltos hangjegy" szövegeinek. Ebben a lapban a „Bolondos április" is klassz volt, de legjobban a „Kistestvérek a nagyvilágban" című írás tetszett. Nekem is van öcsém. Szeretem, mert jó gyerek és okos is. De néha nagyon utálatos tud lenni. Ha például a barátnőmnek levelet írok, máris rohan, hogy tanulás helyett is levelet írok, meg fiúkkal levelezek. Én ráhagyom, hisz úgysem ért meg. Három év korkülönbség van köztünk, mégis ő tartja magát idősebbnek. Gyakran veszekszünk, de azért szeretjük egymást!

NAGY MÁRTA
Sárospatak, József A. út 5/a.
3950

EZEREGY SZÁLLAL

Az „Ezeregy szállal" című cikk késztetett arra, hogy a testvéreimről is írjak.

Három testvérem van, a legkisebb Gábor, aki május 16-án lesz négyéves. A másik két testvérem Judit és Laci, az ikrek, első osztályba járnak. Gabit minden reggel én viszem az óvodába, azután megyek iskolába.

Judit, Laci és én szoktunk idehaza segíteni. Tanítás után hazajövünk, megebédelünk. Laci elmegy a boltba, én pedig elmosom az edényeket. Ezután Judit és Laci tanulnak, én énekkarra vagy edzésre megyek. Majd hazahozom Gabit az óvodából, és megtanulom a leckémet. Esténként Juditnak is segítek a tanulásban.

Ezen a képen mi négyen vagyunk: Laci, Judit, Gabi és én.

HORVÁTH MÁRIA
Ózd, Néphadsereg út 7. fsz. 3.
3600

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

79.1138 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

Június elején jelenik meg

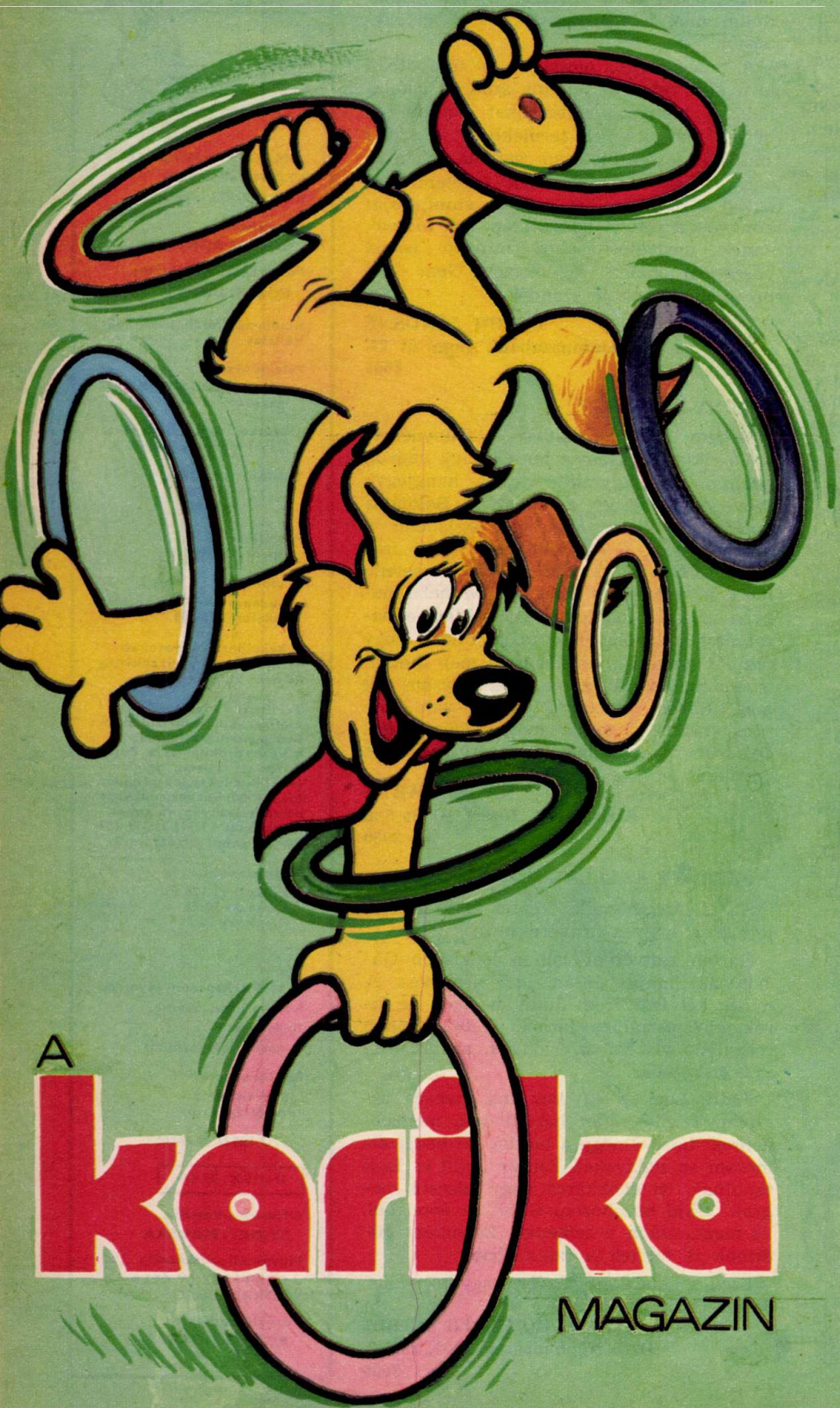

A karika MAGAZIN

TULIPÁNOS FANFAN
KALANDJA
A LOVAGI TORNÁN

JÖVŐVÍZIÓ
ROBOTOK ITT,
OTT, MINDENÜTT

VASVITÉZEK
SZÁZADOK
HARCOSAI
SISAKMÚZEUM

HANGFAL
BONEY M.
JOHN TRAVOLTA
FONOGRÁF

NYÁRI DIVAT
LÁNYOKNAK.
GYŐZÖTT
A „KÉNYELMES"

INDIÁN JELBESZÉD
ÍGY ÍRTAK AZ INDIÁNOK

5 oldal Töprengő
2 óriás
skandinév
rejtvény!

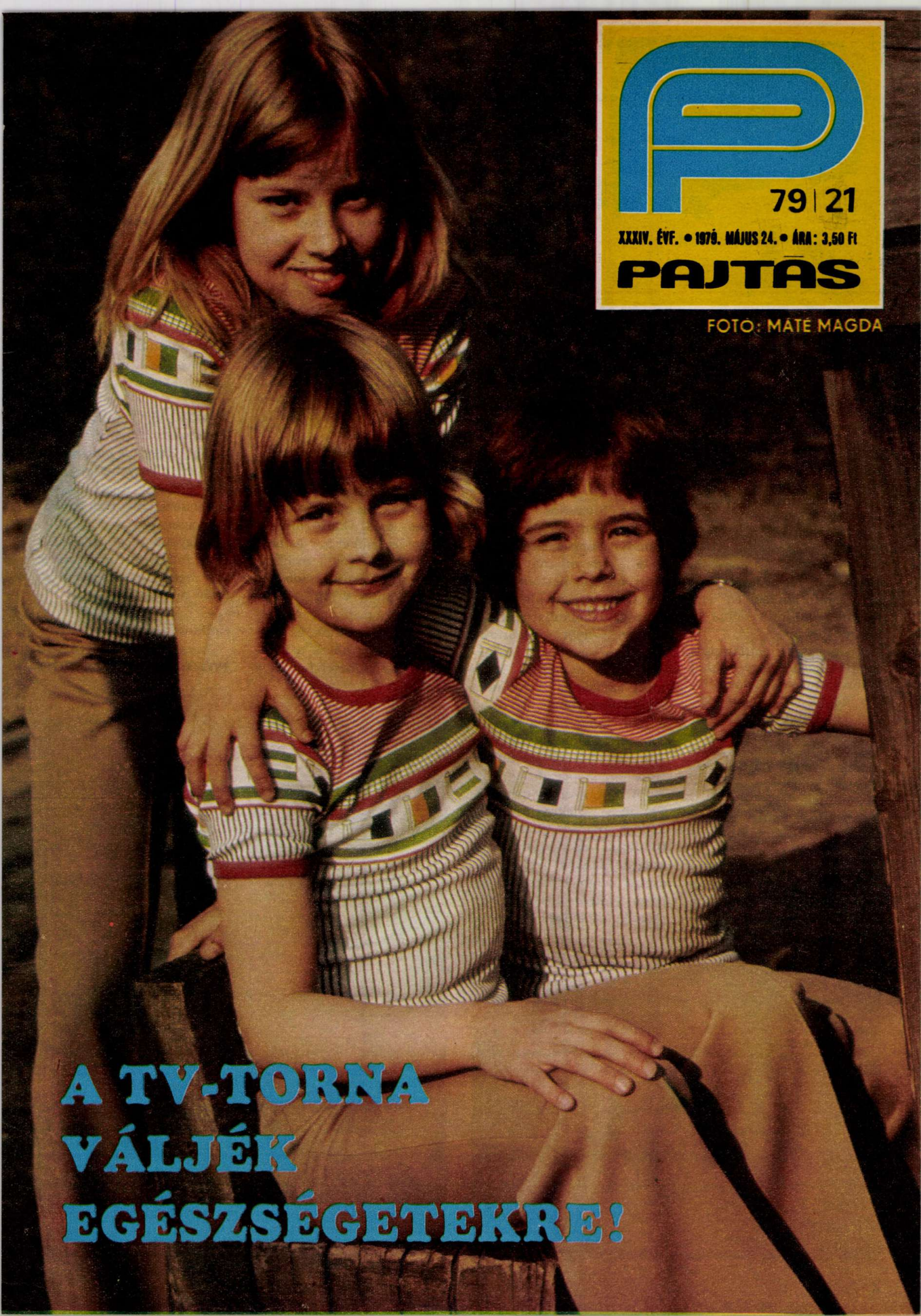

79 | 21
XXXIV. ÉVF. • 1979. MÁJUS 24. • ÁRA: 3,50 Ft
PAJTÁS

FOTÓ: MÁTÉ MAGDA

A TV-TORNA VÁLJÉK EGÉSZSÉGETEKRE!

EZ MÉGIS

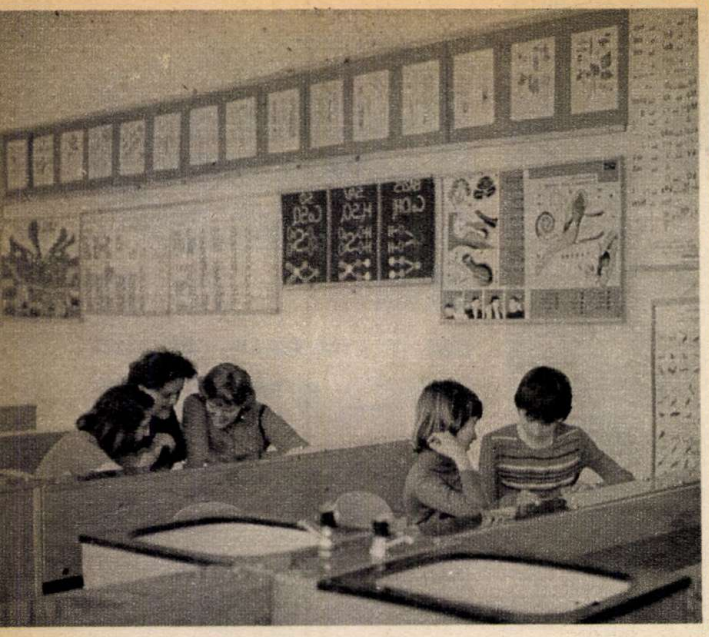

Első pillantásra üdülőnek nézné az ember.

Áramvonalas formák, lépcsőzetes teraszok, mögötte a tihanyi apátság templomának kettős tornya nyújtózik a dombon, előtte meg egy darab Balaton, mintha az ég egy szeglete hullott volna a földre...

A második pillantásra aztán kiderül, hogy sokkal többről van szó. A látszólagos üdülő lakói nem csupán két hétig élvezik vendégszeretetét, hanem az egész iskolaévben, és az idejüket sem léha semmittevéssel töltik.

Tanulnak.

A pompás épület Tihany vadonatúj általános iskolája.

Az iskola története meglepően rövid, és meglepően szép. Egyetlen mondatba foglalható: lengyel építőmunkások alig egyesztendős munkájának az eredménye.

— A hivatalos átadásra április 4-én került sor — mondja Farkas Géza igazgató —, de mi már január 1-én beköltözhettünk. Ami azt illeti, éppen ideje volt. A régi iskolánkat még a tihanyi apát alapította 1703-ban, úgyhogy megérdemelte a nyugdíjat. Mármint az iskola. Arról nem is beszélve, hogy ott mind a mai napig mindössze három elfogadható tanterem állt a rendelkezésünkre. Nem éppen paradicsomi állapot 160 gyerek számára. Persze... nekem mindig kedves marad. Hiszen ott tanultak az „őseim" is, meg én magam is. Mindenesetre nehéz bánkódni, ha ilyen gyönyörű iskolát kap cserébe az ember.

Gyönyörű is, hasznos is. És nemcsak a hazaiak számára. Az új tanévet kétszázhúszan kezdik majd meg szeptemberben, mert Aszófő, Örvényes, Balatonudvari és Balatonakali is az új iskola mészszagú falai közé küldi tanulni általános iskolásait. Elsősorban nekik mondanánk el titokban, hogy azért ez az új iskola egy dologban jottányit sem különbözik a legvénebb iskoláktól sem.

Itt is tanulni kell.

— Persze, hogy kell — mondja a nyolcadikos Pető János. — De azért ez mégiscsak más! Már amikor belép az ember... A neonok nappali fényt árasztanak, a gyönyörű, modern előtér csupa virág...

— A régi padok helyett vadonatúj asztalok és székek! — teszi hozzá a hetedikes Pálfi József. — És a tornaterem!... A régi suliban az sem volt.

— Lesz sportudvar is! Meg park...!

— Külön napközi. 300 személyes étterem, a hozzátartozó konyhával!

— És úttörőterem is van, amelyet játékszobának is használhatunk!

— Na és a stúdiószoba?... Meg a politechnikai terem?

— Jó, jó. De itt van a természettudományi előadó is, ahol egészen komoly kísérleteket végezhetünk...

A két fiú még hosszan lelkendezett egymás szavába vágba, de az új iskola legnagyobb dicséretét talán Pető Jancsi fogalmazta meg egy egész egyszerű, kijelentő mondatban:

— Kár, hogy már nyolcadikos vagyok...

CSER GÁBOR
FOTÓ: WAGNER MARGIT

CSAK MĀS !

Miért

H. Rita Békés megye egyik legismertebb és legeredményesebben dolgozó csapatának úttörőtanács titkára az „Engem nem szeret senki" című írásunkhoz hozzászólva így mutatkozott be: „Én is nagyszájú vagyok, követelek a társaimtól, de vannak barátaim, akik megértenek és szeretnek. Ezt úgy értem el, hogy megvédem őket a rajfoglalkozásokon, osztályfőnöki órákon, segítem a tanulásban. Bebizonyítom mindenféle munkánál, hogy nem vagyok kivételezett, dolgozom úgy mint más és nem várok több dicséretet."

Váratlan fordulat

A nyolcadikos lány levele megjelent a Pajtásban és már becsomagoltuk számára a jutalomkönyvet, amikor újabb levél érkezett. Egyik osztálytársa újságolta el, hogy Ritát váratlanul leváltották tisztségéből.

A könyvet személyesen vittem M. faluba, mert meg akartam tudni azt is, hogy valójában mi történt. Ritát nem találtam otthon.

— *Mezőkovácsházára ment, az úttörő vöröskeresztesek versenyére* — mondta édesanyja.

Mire a járási székhelyre értem, a verseny már befejeződött, de Ritát még ottértem. Kipirult arccal, szenvedélyes emberre valló kézmozdulatokkal magyarázta társainak, hogy hol rontották el a dolgot.

— Hányadikok lettetek? — kíváncsiskodtam, mert azt hittem, hogy valahol a sor végén végeztek.

— *A kovácsházi csapattal holtversenyben a másodikok. A mezőhegyesiek megelőztek bennünket.*

— Az ezüstéremnek már gyönyörű a színe.

Riportomban nem a színhely
és a szóban forgó személyek kiléte,
hanem az eset tanulsága a fontos.
És az, hogy kimondjuk:
népköztársaságunk törvénye a gyermekleveleződet is védi!

váltották le Ritát?

— Úgy éreztem, hogy most jobbak vagyunk mindenkinél. A mi csapatunktól azt várják...

— Rita mindig elégedetlen. És az utóbbi napokban kijutott neki az izgalomból. Tegnapelőtt is versenyzett. Úttörő ki mit tud-on vett részt — szólt közbe az egyik lány.

— Igaz, hogy nem vagy már az úttörőtanács titkára? — kérdeztem, amikor négyszemközt maradtunk.

— Igaz. A csapatvezető néni azt mondta, meg kell válni tisztségemtől, mert egyházi iskolában tanulok tovább.

— Te döntöttél így?

— Anyuék akarták, hogy Debrecenbe menjek, a nővérem ott tanul. Gyógyszerész szeretnék lenni, és ott alaposan megtanulhatom a latin nyelvet.

— Miért váltották le Ritát? — érdeklődtem tovább, de most már B. Mihálynénál, az úttörőcsapat vezetőjénél.

— Nem váltotta be reményeimet. Magyar óráimon remekel, de az úttörőmunkában önállótlan és hebrencs is.

Tollvonás sem őrzi

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy lelkiismerete szerint cselekedjen. Közéletünknek számtalan olyan egyházi, ha úgy tetszik — vallásos részvevője van, aki erejét nem kímélve dolgozik a közösségért, ott segít embertársain, ahol tud. Természetesen azt sem lehet egyetlen úttörőcsapattól sem rossz néven venni, ha szövetségünk működési szabályzata szerint fegyelmi eljárást indít az ellen, aki nem teljesíti vállalt kötelezettségét, megszegi az úttörőélet törvényét.

Csakhogy H. Rita esetében szóba sem került ilyesmi. Leváltásának indokát hajánál fogva ráncigálták elő. Egyetlen tollvonás, papírszelet, napló sem őrzi. Csupán egy négyszemközti beszélgetés keserű emléke és az úttörőtanács tagjainak kérdő tekintete. Mert magyarázat nélkül jelentették be, hogy titkáruk nem dolgozik tovább, helyébe a helyettese lép. A gyerekek máig sem értik, miért kellett az úttörőév befejezése előtt néhány hónappal megválniok attól a vezetőjüktől, akit titkosan, csaknem száz százalékos szavazattöbbséggel választottak meg. Aki ott volt, és ma is ott van szinte minden úttörőversenyen, akinek kétesztendős tevékenysége alatt kiemelkedő sikereket értek el, csapatuk megkapta a „Kiváló úttörőmunkáért" kitüntetést.

Rita majdnem minden tantárgyból kitűnő, s mozgalmi képzettségével sem lehet baj, hiszen háromszor volt Zánkán; egyszer őrsvezető- kétszer pedig úttörőtanács titkár-képző táborban. Igazolványába történt bejegyzés szerint sikeresen teljesítette az I. II. III. úttörőpróbát, s 1978-ban dicsérő oklevéllel tüntették ki.

Az igazi ok

Még egy tény!

Az iskolában a nyolcadik osztályosok továbbtanulásának bejelentése már a múlt év decemberében megtörtént. Rita leváltására pedig ez évben, azután került sor, hogy megjelent a Pajtásban a levele.

— Megmondtad nevelőidnek, hogy mire gondoltál, amikor leírtad, hogy rajfoglalkozásokon, osztályfőnöki órákon megvéded társaidat?

— Senki sem kérdezte. A legtöbb vitám P. Misi miatt volt. Alacsonyabb a többi fiúnál és mindenki rászáll. N. Csaba eldobta a krétásszekrény kulcsát és azt is Misivel akarták megvetetni. A barátnőimmel igazságtalannak tartottuk és elleneztük. Szokás nálunk, hogy az osztályfőnöki órán értékeljük az osztályzatokat. Ha nem értek valamivel egyet, szólok. Dehát ezért jövünk össze.

Felkerestem Rita osztályfőnökét, Sz. Imrét is. Nagy tapasztalatú pedagógus, régi úttörővezető. Szeretik, mert óráin mindenki mindent szóvátehet. És ő is szereti a gyerekeket. Jó képességűnek tartja Ritát, mégis ő kezdeményezte leváltását. Nem mondta, de szavaiból kiérződött, hogy a lány levelét olvasva, sértőnek, a „mundér becsületén" ejtett foltnak tekinti, amit Rita az osztályfőnöki órával kapcsolatban megjegyzett.

Dolgozz tovább!

Rita elmondta, hogy nagyon fáj neki, ami történt. Átvirrasztott, átsírt néhány éjszakát, de már kezd beletörődni a döntésbe.

De én nem tudom nyugodt szívvel letenni a tollat. Senkit nem érhet bántódás azért, mert megírja, amit a szíve diktál. Különösen akkor, ha nem rágalmaz senkit. Népköztársaságunk törvénye a gyermekleveleződet is védi.

Nincs már sok idő a ballagásig, az úttörőcsapattól történő búcsúig. De ahhoz elegendő akár két nap is, hogy elégtételt szolgáltassanak. Nem lesz nehéz visszahelyezni eredeti tisztségébe, hiszen törvényesen le sem váltották. Csapatvezetőjének csupán annyit kell mondania: Rita, dolgozz tovább!

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

SZÉGYEN VAGY ÖRÖM?

Alacsony, hatodikos, szemüveges, borzas és Pattay Tamásnak hívják. Hadilábon áll a matematikával, de merő véletlenségből Pattay a matektanárnő lányába szerelmes, aki ötödikes, szőke és fenemód igényes.

A baj azon a napon kezdődött, amikor Pattayék dolgozatot írtak matekból. Átvillant a fiú agyán a rettenetes gondolat: „Juli néni hazaviszi kijavítani a dolgozatokat, Bea kikeresi az enyémet és az tök lesz. Ezek után minden hiába..."

Pattay rettentő kínban volt. Úgy gondolta, lesz ami lesz, a dolgozatfüzetét elsüllyesztette a táskájába (volt benne becsület: utólag nem javított bele semmit) aztán dolgozatjavításkor – felöltve a „meglepett gyerek" álarcát – jelentkezett:

– Juli néni, kérem! Az enyémet el tetszett felejteni kijavítani! – S azzal már ki is vitte a katedrához a füzetet, felajánlva mellé saját piros golyóstollát is.

Tele az oldal aláhúzásokkal, hiányjelekkel. Pattay az elégtelen osztályzat „tiszteletére" szomorú képet vágott, aztán a győzelem tudatában boldogan nekiállt a javításnak.

Az óra végén Juli néni kiszólította Pattayt:

– Édes fiam – mondta –, a dolgozatod a nullával egyenlő. Délután háromra gyere el hozzánk, megpróbálom neked külön elmagyarázni az egészet.

Pattayval forogni kezdett a világ. De azt hirtelen nem tudta eldönteni, mitől: az örömtől, vagy pedig attól, hogy délután végképp szégyenben marad a kis szőke előtt...

G. A.

AZ A RÉGI SZÉP NAP

Eső után üdébb, zöldebb a Margitsziget is. Különösen most, május elején. A borongós ég, a lucsok ugyan sok embert elriasztott a sétától, de azért így is éppen elegen andalogtak a bokrokkal, virágokkal övezett utakon.

Én egy padra telepedtem, várva, hogy a délutáni nap majd csak elkergeti az esőtől megkönnyebbült felhőket. De hiába lestem az első — aranyat érő — májusi napsugarat. Nem búját elő. Pedig az a fehér hajú öreg ember is szívesen vette volna, aki egy öt-hat éves korú, szöszke kisleánnyal odaült mellém, megpihenni egy kis időre.

A kislány kíváncsi tekintettel nézett az öregre.

— Mesélj még arról a május elsejéről!

Egy pillanatra a messzi távolba révedt az öreg tekintete, majd mesélt, mesélt tovább a régi május elsejéről. A hatvan év előttiről. Önkéntelenül én is fültanúja lettem a történetnek. Elmondta, hogy akkor ő még tízesztendős fiúcska volt, rongyos proligyerek, de azon a napon mérhetetlenül boldognak érezte magát. Addig ugyanis zárva volt előttük a sziget. Most megnyílt előttük és itt hancúrozhatott sok-sok vézna társával együtt. Kakaót ittak meg kiflit ropogtattak. És rengeteget nevettek.

A szöszke kislány úgy hallgatta, mint Jancsi és Juliska történetét, „Aztán... aztán hogy volt tovább?" — nézett az öregre kérlelve.

Az ősz ember maga elé tekintett. Mit mondjon még? Hogyan folytassa? Hiszen az valóság volt. Minden mesénél szebb.

Látta, hogy én is lesem a szavát. Felém fordult, mint ismeretlen ismerőshöz:

— Tudja, én azt a pár órai boldogságot sohasem felejtem el. Negyvenöt óta, május elsején rendszeresen kijövök ide a szigetre. Magammal hoztam egyszer a nagy fiamat, aztán a kisunokámat... és most Évikét, a dédunokámat. Hadd tudja meg ő is, hogy mit őriz dédapja arról a régi napról.

Egy kis idő múlva felálltak és sétáltak tovább. De kár, hogy a nap még mindig nem sütött ki!

F. J.

TELITALÁLAT BŐVEN AKADT

Április 30-án majális volt a hűvösvölgyi nagyréten. A főváros II. kerületének a gyerekei kedvük szerint szórakozhattak. Az egyik sátorban — a mi sátrunkban — többek között „Pajtás totó"-t lehetett kitölteni. Hárman is alig győztük adogatni a még üres szelvényeket, és majd mindegyiknél elmondtuk: „Igyekezz jól kitölteni, mert ha telitalálatod lesz, Pif-tollat kapsz ajándékba!" Volt is foganatja, mert úgy hullottak a ládába a kitöltött szelvények, mint az áprilisi zápor.

És következett az értékelés: „1, x, 2, x, 1, x..." Öt percnyi idő sem telt el, s máris zsongott a fejünk az egyesektől, ikszektől, kettesektől. (Én már a szemközti budai hegyek virágzó fáin is ikszeket láttam.) Közben egy nyurga fiú kért még egy szelvényt, mondván, hogy későn érkezett, de azért szeretne totózni. Kapott — és legnagyobb meglepetésre... néhány perc múlva üresen adta vissza. „Nehezek a kérdések?" — néztem rá kíváncsian. Nem szólt egy szót sem... lesütötte a szemét és úgy vettem észre, mintha elpirult volna.

Végeztünk az értékeléssel, s az eredményhirdetésre került sor. Volt telitalálat bőven (tíz kérdésre adott jó válasz jelentette a sikert), így hát gazdára leltek a Pif-tollak, és még a kilencesek, nyolcasok is kaptak ajándékot. Egyszóval: sikeres volt a játék.

Hazafelé tartva — a buszmegállóban találkoztam a nyurga fiúval, meg egy társával. Ránéztem, de eszem ágában sem volt megkérdezni, hogy miért adta vissza üresen a szelvényt; ő szólalt meg:

— Tetszik tudni, az úgy volt, hogy én kitöltöttem egyet, be is dobtam. Aztán láttam, amint tetszett értékelni... szóval: tudtam, hogy az enyém nem lesz telitalálatos. Láttam azt is, hogy melyiket tévesztettem el. Azért kértem egy újat, hogy... De... a barátom azt modta: „Ne csináld! Nem szép dolog... az ilyen..." Hát... ezért adtam vissza...

(füleki —)

JÁRUNK-KELÜNK SOKAT LÁTUNK, S VAN AMI NEM TETSZIK...

ELTRAPPOLT A TRAPPER?

Trapper itt, Trapper ott, Trapper mindenütt.

Ha bekapcsoljuk a rádiót, televíziót, ha beülünk a moziba, vagy ha belenézünk az újságba, mindenhonnan a Trapper farmer köszön ránk. Az utcán öles plakátokon, hosszú hajú, marcona arcú férfi mutatja ujjával, hogy a Levis eljárással készült ruha a legklasszabb viselet a világon.

Átéltem már néhány reklámhadjáratot. Tudom, hogy a nagy felhajtás módszerét a kereskedelem akkor alkalmazza, ha valamit meg akar ismertetni, vagy ha nem kell a kutyának se. A Trapper farmer azonban nemcsak új, de kedvelt is. Csakhogy a tizenévesek különösen vidéken alig kapnak magukra való nadrágot, szoknyát. Erről panaszkodtak debreceni ankétunk résztvevői is.

Lehet, hogy a tévéből ismert „reklámló" olyan gyorsnak bizonyult, hogy eltrappolt a Trapperrel? Nem a hirdetések, hanem a farmernadrágok, szoknyák, kabátok számát és választékát kell bővíteni. Aki ugyanis a nagy csinnadratta hatására elindul vásárolni és nem talál semmit, becsapva érzi magát.

F. Gy.

ITT NEM LEHET JÁTSZANI!

A kertészek egy szusszanásnyi pihenőt tartottak. Kiegyenesítették a derekukat, az ásóra, a gereblyére támaszkodva végigmustrálták, amit eddig végeztek. Jól haladtak. Már csaknem teljesen elkészültek az új iskola udvarán levő apró parkocska beültetésével, a bokrok javarésze a helyére került, lassacskán a facsemetékre kerülhet a sor. Egyikük, a fiatalabbik, társához fordult:

— Na, öreg, szívesen lennél újra gyerek?

— Igen — felelte a másik habozás nélkül. Aztán egy gondolatnyi szünet után hozzátette:

— De nem manapság.

Szíven ütött ez a mondat, gondolkodóba ejtett. Ugyan mi oka lehet ennek a férfinak arra, hogy éppen napjainkban nem szeretne gyerek lenni? Éppen most, amikor minden eddiginél többet teszünk a gyerekekért, amikor figyelmünk fokozottan feléjük fordul, amikor terveink, gondolataink középpontjában az ő jobb boldogulásuk áll. A világ még soha nem foglalkozott ennyit a gyerekekkel, s hazánkban még soha nem érezhettek ennyi gondoskodást a gyerekek, mint ma. Sok időm nem maradt a töprengésre, mert a férfi folytatta:

— Tudod, ezek a mai srácok már jóval kevesebbet játszhatnak, mint mi. Nincs is hol játszaniuk. A grundok, ligetek beépültek, mindenütt autók száguldoznak, sehol sem ugrálhatnak, szaladgálhatnak, focizhatnak kedvükre.

Az iskolában kicsöngettek, és egy sereg fiú, lány rajzott ki az ajtón. Néhányan egyenesen a park felé rohantak.

— Ide ne gyertek! — dörrent rájuk, aki az imént fejtegette gondolatait. — Itt nem lehet játszani! Nem azért dolgoztunk napokig, hogy ti tíz perc alatt tönkretegyétek.

— No, lám — morfondíroztam magamban. — Bizonyára éppen ezért nem akar ez az ember ma gyerek lenni. Jól ismeri önmagát, és a magához hasonlókat, akik nem engedik játszani a gyerekeket.

— bőcs —

PÉNTEK, 13.

— Csak a péntek 13-a miatt történt az egész! — mondta a másik két fiúnak B. Feri, dühtől vörösen. Azoknak bizonygatta az igazát, akiknek sikerült meglépniük a tetthelyről, hiszen hárman háromfelé szaladtak, amikor Feri „végre" eltalálta a Kerepesi úti lakótelep egyik neon világítótestét.

A neon és a kavicskupac között legalább 30 méter a távolság. Nem volt könnyű eltalálni a lámpát. Ahonnan dobtak, jó sötét, védett hely volt, egy tűzfal takarta őket a lakótelep világító ablakszemei elől. Itt, a kiserdő sötétjében — úgy gondolták — biztos nem akad rájuk senki.

— Higgyétek el, csak a „peches" nap miatt tudtak elkapni — mondta Feri. — Már nem is izgatom magam.

Valóban, mit számít egy kis „izgalom"? Hiszen a három fiút a több száz forintos kár sem izgatta, s persze az sem, hogy esetleg a sötétben valaki megbotlik és összetöri magát miattuk. De mit szólnak majd a szülők, amikor megérkezik a neonról a számla? Gyanítom, hogy Ferinek az a nap is péntek 13-a lesz...

G. A.

ZSIBONGÓ

GÖRDÜLŐ VASALÓDESZKA

Tavaly nyáron Franciaországban divatba jött ez a furcsa versenykocsi. A négy személy részére készült gördülő deszka hossza 2,7 méter és 40 kg súlyú. Csak kis mértékben emlékeztet az igazi sílécre. A legfontosabb, hogy a négy sielő — maradjunk most már ennél a szónál — tökéletesen együtt mozogjon. Testük már a rajtnál is harmonikus összhangban indítja a deszkát. Bal lábbal egyszerre rugaszkodnak el, akár a rollerozók. Csak nincs mibe kapaszkodni...

A kanyaroknál a hátsó ember irányítja társait, hogy merre és miként dőljenek. Végig vezényli az utat, akár az evezősöknél a szócsőbe kiáltozó kormányos.

CSALOGATÓ

Szabolcs megye jövendő pedagógusai és a megyei úttörőelnökség között rendszeres kapcsolat alakult ki. Lelkesen fogadták a nemrégiben meghirdetett Csalogató játékötletét. A csaknem 40 pályázó közül a fehérgyarmati Wiking őrs pályamunkája érdemelte ki az elismerést, amellyel értékes tárgyjutalom, s jutalomtáborozás is járt.

BÉLYEGESEK VETÉLKEDŐJE

A Bélyegmúzeum és a Magyar Bélyeggyűjtők Szövetsége által meghirdetett, az 1918—1919-es történelmi eseményekkel kapcsolatos vetélkedő döntője nagy közönség előtt zajlott le. Az első helyezést a felvételünkön látható, budapesti XI. kerületi Egri János Általános Iskola csapata szerezte meg.

A HÉT VICCE

Két vadász dicsekszik kalandjaival. Az egyik nagyobbat hazudik, mint a másik. És mikor már minden hazugságból kifogynak, így szól az egyik:

— Én egyszer egy olyan állatot is lőttem, amelyiknek az egyik lába hosszabb volt, mint a másik.

— Hát az milyen állat lehetett?

— Egy olyan állat, amelyik állandóan domboldalon él.

A FELE-FELE CÍMŰ REJTVÉNYPÁLYÁZAT harmadik fordulójának helyes megfejtése: a csimpánz — függőcinege — tüskés pikó — búvárpók — kürtösdarázs.

100,— Ft-os vásárlási utalványt nyertek: Ginder Kinga, Baja; Müller Judit, Nyergesújfalu; Haberland Éva, Budapest; Gulácsi Béla, Újkígyós; Zórity Éva, Dávod; Steinbach Zsolt, Tolna.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

TIT-PROGRAMOK

Érdekes programmal várják júniusban is a legifjabbakat a TIT Természettudományi Stúdiójában (Budapest XI., Bocskai út 37.). Színes diákkal, filmekkel, zenével illusztrált földrajzi előadásokat tartanak, és „Kalandozások kamerával" címmel a természettudományok különböző területeit bemutató rövidfilmeket vetítenek.

VADASPARK

Április utolsó napjaiban ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuját a Budakeszi Vadaspark. A 327 hektáros területen természetes környezetet teremtettek azoknak a vadaknak, amelyek hazánkban megtalálhatók.

GYERMEKTÁNC

Sátoraljaújhelyen, a Kazinczy Ferenc Általános Iskolában rendezték meg az észak-magyarországi gyermektánc-bemutatót. Tizenkét általános iskolai tánccsoport,

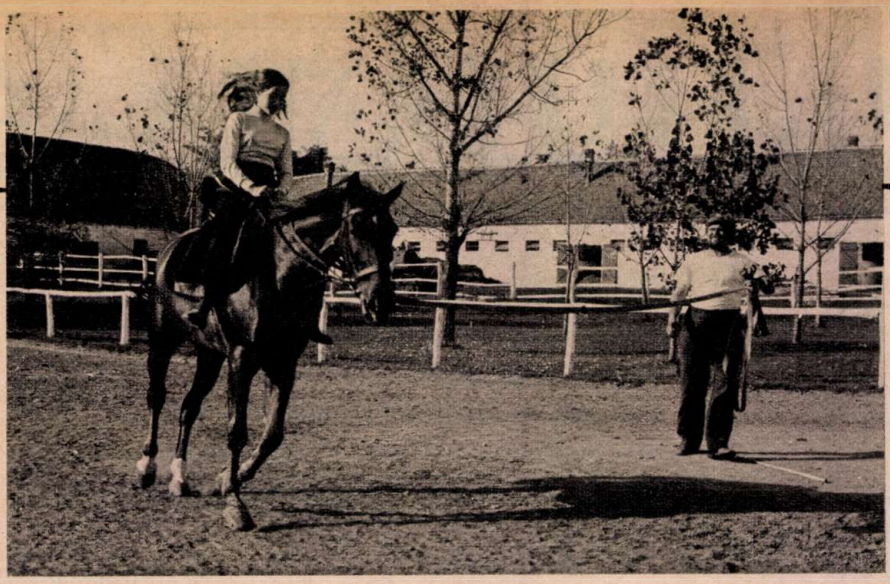

„RÁZÓS" ISKOLA

A Pécsi Állami Gazdaság üszögpusztai központjában a felnőttek mellett a gyerekek is tanulhatnak lovagolni. A „rázós" iskola sokakat vonz; akinek kedve van hozzá, próbálja meg.

közte szlovák és német nemzetiségű gyerekek együttesei mutatták be műsorukat.

MÁR A JÖVŐ TANÉVRE GONDOLTAK!

Csongrád városban a közelmúltban felavatták a tizenkét tantermes, fizikai–kémiai szakelőadóval is felszerelt, saját konyhával és ebédlővel rendelkező Sip utcia Általános Iskolát.

ÚJ ISKOLA

Tizenhat tantermes, új általános iskola építését kezdték meg Kiskőrösön, a Bács-Kiskun megyei Tanács anyagi támogatásával.

FÜRDŐ – TÁRSADALMI MUNKÁBAN

Lentiben az elmúlt évben új strandfürdő épült, amelyet idén egy kismedencével bővítenek, s a strandidény kezdetével birtokukba vehetik a gyerekek.

„ÉTELGYÁR" – ÉS GYERMEKVÁROS

A gyermek- és diákétkeztetés javítására ötezer adagos központi konyhát rendez be Győrött a Nyugat-Magyarországi Vendéglátó Vállalat. A konyha gyorsfagyasztott ételek gyártására alkalmas Gasztrofol-üzemmel egészül ki. A tervek szerint jövő év végén adják át rendeltetésének.

Győr határában, a sokoróaljai dombvidéken társadalmi összefogással „szabad idős" gyermekváros épül. A létesítmény nyár elején nyitja kapuit, de fejlesztése, bővítése még évekig eltart.

MOST MÁR TUDNAK ÉPÍTKEZNI

„Az Önök lapjának 1979. február 8-i számában egy cikket olvastunk ‚Melyikünk felesleges?' címmel.

Felkerestük a Gál családot; érthetően örömmel fogadták segítségünket. Egyik alapszervezetünk — szállítási területen dolgoznak — elvállalta, hogy társadalmi munkában elköltözteti őket az időközben életveszélyessé vált épületből. Ezt követően pedig egy nap feltöltötték a belvizes területet. Így — anyagi lehetőségeik birtokában — most már tudnak építkezni.

Bízunk abban, hogy a Gál család ezen kezdeti lépéseken túl sem marad magára.

Elvtársi üdvözlettel:

TÓTH TAMÁS
A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Szegedi Olajipari Bizottsága titkára

*

Köszönjük a KISZ-fiataloknak, hogy pártfogásukba vették a Sándorfalván élő nagy családot. Figyelmességük, tettük minden szónál szebben beszél. Példa arra, hogy a nemzetközi gyermekévben miként lehet „megajándékozni", segíteni a gyerekeket.

ÚTTÖRŐÜNNEPÉLY

Megjelent a **„Módszertani útmutató az úttörőünnepségek szervezőinek"** című kiadvány, amely az ünnepségek korszerű szervezéséhez nyújt segítséget. A kiadvány ára 3,50 Ft. Megvásárolható Budapesten az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat Propaganda Boltjában (XIII., Fürst S. u. 14/b) vidéken az ILV terjesztőkön keresztül, illetve megrendelhető az ILV Expedíciójától. (XVIII. Schönherz Z. u. 64/b) postán.

ZENÉRŐL – EGY MONDATBAN

Közeledik az első tanévzárás a debreceni népzenei iskolában, amelyet a Lőwy Sándor Úttörőház szervezett és a Csobolyó együttes muzsikusai vezetnek.

*

A berettyóújfalui 3-as számú iskola úttörőcsapatának Petőfi raja igazi „zenélő raj" lett: a gyerekek közül tizennyolcan már remekül bánnak a hangszerrel, és rajfoglalkozásaikon házimuzsikával szórakoztatják egymást.

*

Minden megye elküldte a legérdekesebb programot bemutató csoportjait Szentesre, az éneklő rajok országos találkozójára, amelynek a közeljövőben megjelenik időszaki kiadványa, a Daloló Híradó is.

KÉSZÜLŐDÉS A BALATON-PARTON

Vízre szálltak az „Optimist" vitorláshajó kategória versenyzői, akik a nyári viadalokra készülnek.

JÓL DÖNTÖTTETEK?

Éppen egy esztendeje gyűjtöttük csokorba olyan nyolcadikosok véleményét, akik már döntöttek: hol, milyen iskolában tanuljanak tovább. Most néhányuktól arra kértünk választ, hogyan valósították meg egykori tervüket.

Vitner Jóska autószerelő lett, ahogyan tervezte

Az autós

— *Szeretem az elektromosságot, de nagyon szeretem a gépkocsikat is. Összekötöm a kettőt és autóelektromossággal akarok foglalkozni* — mondta akkor Vitner Jóska.

Egy év alatt sokat férfiasodott, a hangja is mélyebb lett.

— *Először szakmunkástanulónak készültem, de azt javasolták, próbáljam meg a szakközépiskolát, hátha sikerül a felvételim. Ráhajtottam. Most már örülök neki. Itt az egész kocsi javítását, szerelését megtanulhatom és a villamossággal is sokat foglalkozunk. Az érettségit is megszerzem és ha minden jól sikerül, megpróbálok egyetemre menni.*

— Szerinted a tizennégy éves gyerekek többsége jól dönt, amikor pályát választ?

— *Ha nem az utolsó pillanatban kapkod, hanem alaposan meggondolja, hogy merre vegye az irányt, akkor biztosan jól is dönt.*

Fát vagy aranyat?

— *Az úttörőház fafaragó szakkörében dolgoztam. Innen jött az ötlet, hogy faipari szakmunkásképző iskolába jelentkezzem* — mondta annak idején Erdős Aranka.

— *Sajnos, nem vettek fel* — húzza most el keserű mosollyal a száját. — *Átirányítottak ötvöstanulónak. Azt mondták, ha tényleg ügyes kezem van, kitűnő aranyműves lehetek. Hát... igencsak furcsa helyzet állt elő. Két év múlva megszerzem a szakmunkás-bizonyítványt, de nem szeretem azt, amit csinálok. Szobrász akarok lenni, a fafaragás a mindenem.*

Aranka kimaradt a szakkörből. Ahogy telnek a hónapok, úgy nő benne a bizonytalanság. Talán az érettségi, és utána a képzőművészeti főiskola ad majd megoldást. De addig sokat, nagyon sokat kell tanulni...

Jani, a „dadus"

— *Van egy lakatos barátom. Az ő szakmáját választottam* — közölte akkor határozottan Szabó János. Amikor megtudta, hogy találkoztam néhány osztálytársával, levelet küldött nekem.

„Felvettek lakatosnak. Két és fél hónapig boldog voltam! Akkor az öcsém

Erdős Aranka álma, hogy szobrász legyen. Pedig egyelőre aranyművesnek tanul

Sok minden jöhet közbe, de az ember ne adja fel!

beteg lett, a szüleim nem vihették többé a bölcsődébe, azóta én nevelem. Már egészséges, de most meg nincs helye. Remélem, egyszer mégiscsak felveszik, én pedig folytathatom az iskolát. Azt üzenem a többieknek, hogy tanuljanak, ha csak tehetik. Különben az öcsémet jól ellátom, mire hazajönnek a szüleim megfőzöm az ebédet, kitakarítok. Ha egy kicsit később is, de remélem, hogy tanulhatok és sikeres lesz az én életem is."

*

Három fiatal (ma már nem írhatom róluk, hogy gyerekek, hiszen valamennyien elmúltak 14 évesek), három különböző életpálya. Jóska rajong a munkájáért, Aranka már kevésbé, Jani pedig... Azt hiszem, végül is az a legjellemzőbb, amit Vitner Jóska mondott: nem szabad az utolsó pillanatban kapkodni.

S az is igaz: hosszú hónapokra, sőt évekre van szükség ahhoz, hogy mindenki töviről hegyire megismerje a választott szakmát vagy azt az iskolatípust, ahová továbbtanulásra jelentkezik. Ehhez persze a felnőttek segítségére is szükség van. Szülőknek, pedagógusoknak, a pályaválasztás gondjaival foglalkozó szakembereknek kell idejében beszélniük az általános iskolásokkal a szakmákról, az iskolákról, a lehetőségekről.

A hangsúly az „idejében" szón van. Mert a tervezgetést, a pályaválasztást nem lehet elég korán elkezdeni.

Gebri Antal
Fotó: Wagner Margit

Megjegyzés: *Lapzárta után érkezett Szabó Jani újabb levele: „Öcsit felvették a bölcsődébe. Szeptemberben újra kezdem."*

HOL A ZSEBPÉNZED?

András a zsebpénzét összegyűjtötte, naponta nézegette megvan-e még. Természetesen az övé volt, ő dolgozott érte, azt vehetett rajta, amit akart – azaz mégsem, mert a szüleinek megígérte, mielőtt vásárolni szeretne, szól, nehogy csacsiságra költsön.

Mikor a Huckleberry Finn kalandjaitól szemei elfáradtak, s elaludt, autópályákról, futball-labdákról, izgalmas könyvekről álmodott.

Egy este – András már ágyban volt –, amikor anyukája megkérdezte:

– Hol a zsebpénzed?

András lesütötte a szemét, hallgatott.

– Azt kérdeztem, hová tetted?!

András további szótlansága olaj volt a tűzre.

– Tehát nem válaszolsz! Elköltötted valami butaságra? – szidta az anyukája egyre ingerültebben.

A fiú felült az ágyban, papucsába bújt, szipogva botorkált az éjjeliszekrényhez és kivett belőle két csokor gyönyörű virágot.

– Meglepetésnek szántam. Holnapra. Holnap pedagógusnap lesz anyukám. Te is tanár vagy, a nagymama is...

VIRÁG LÁSZLÓ

A bányászlámpától

A különböző szakmák az idők folyamán sokat fejlődtek. Változtak a szerszámok, a munkaruhák, a kézi eszközöket felváltották a gépek. Ezt a fejlődést igyekezett csokorba fogni az a kiállítás, amelyet az országos diáknapok alkalmával Kőbányán, a Fataky István Művelődési Központban rendeztek. Több száz szakmunkástanuló fáradozott azon, hogy összegyűjtse szakmája történeti emlékeit. A fiatalok arra is gondoltak, hogy segítséget nyújtsanak a hetedikesek-nyolcadikosok pályaválasztásának megkönnyítéséhez. A látnivaló —, amely sajnos, csak néhány napig állt az érdeklődők rendelkezésére — arra is ösztönzött, hogy még jobban becsüljük elődeinket, akik nehéz körülmények között küzdöttek mesterségük, munkaeszközeik fejlesztéséért. Izelítőt kaphattunk a kertész, az elektroműszerész, a kerékgyártó, az egészségügyi, a lakatos, a vadász, a szabó, a bányász, a fazekas, az építész szakma történetéből. Felsorolás helyett jobb és hasznosabb lenne, ha a kiállítás állandó helyet kapna, s akár egész évben nyitott kapukkal várná a pályaválasztás előtt álló fiatalokat.

G. A.

Fotó: Gaál

A mezőgazdászok legszebb virágaikat hozták el a kiállításra

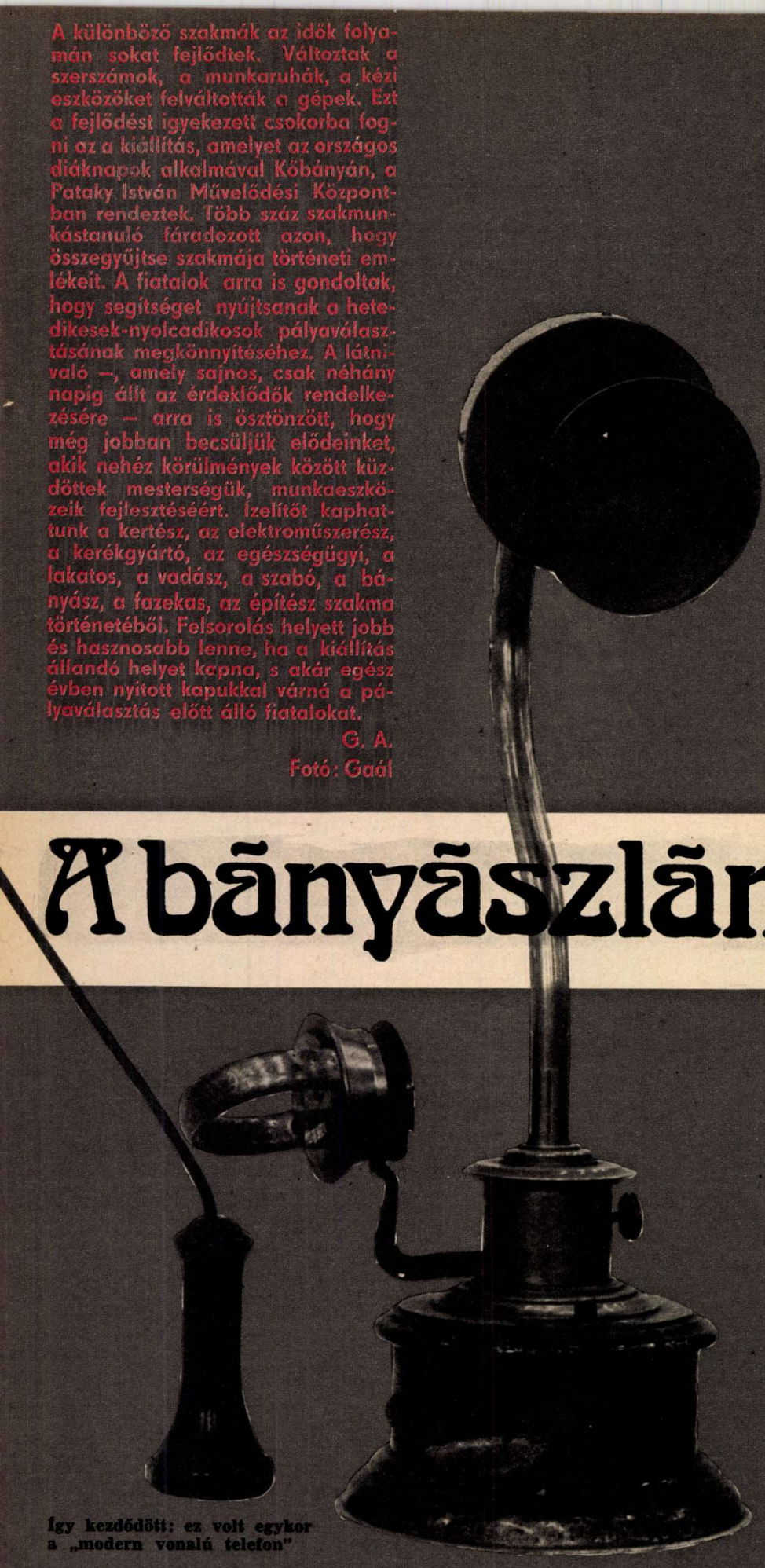

Így kezdődött: ez volt egykor a „modern vonalú telefon"

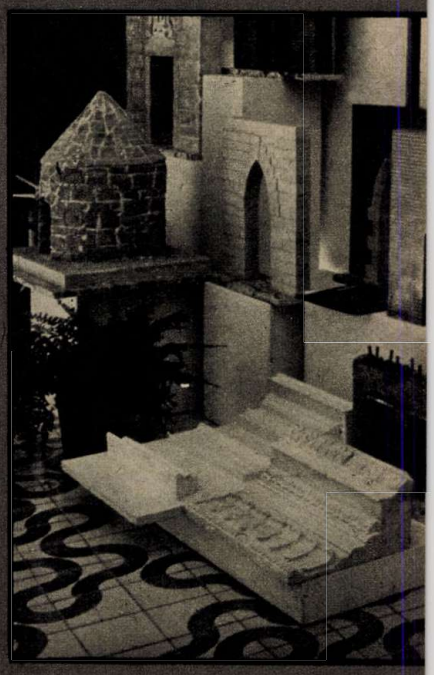

Egy kis „növérdivat-bemutató"

A Közlekedési Vállalat is
kezdte valahol: egy omnibusz 1936-ból

Az elektronika fejlődése óriási!
Ez a gramofon már réginek számít

az omnibuszig

Néhány modell az építészet történetéből

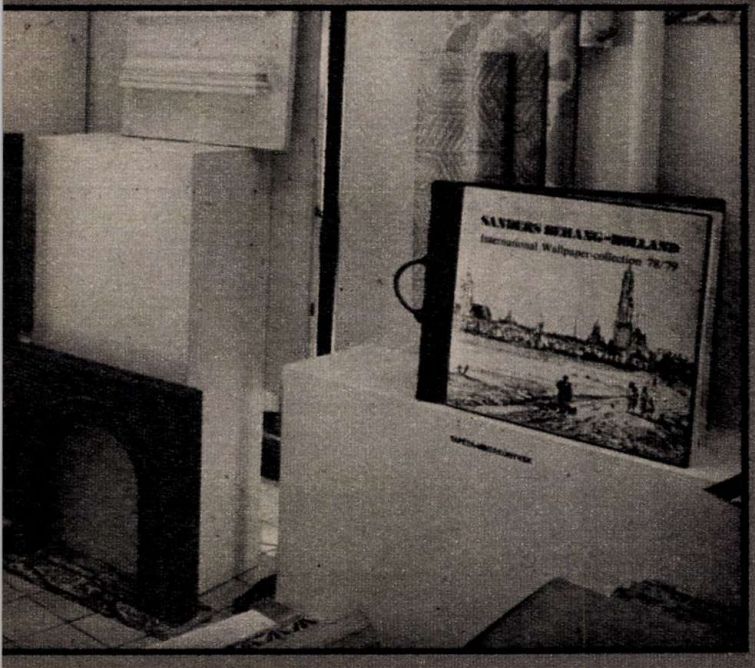

A fekete „ünneplő ruha" százéves divat, vagy mai?

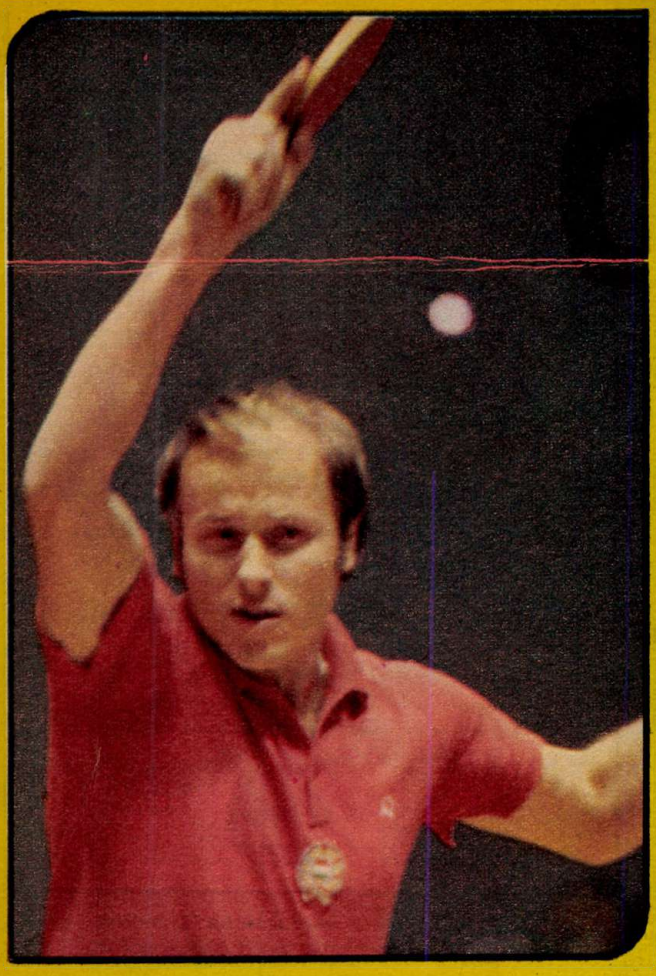

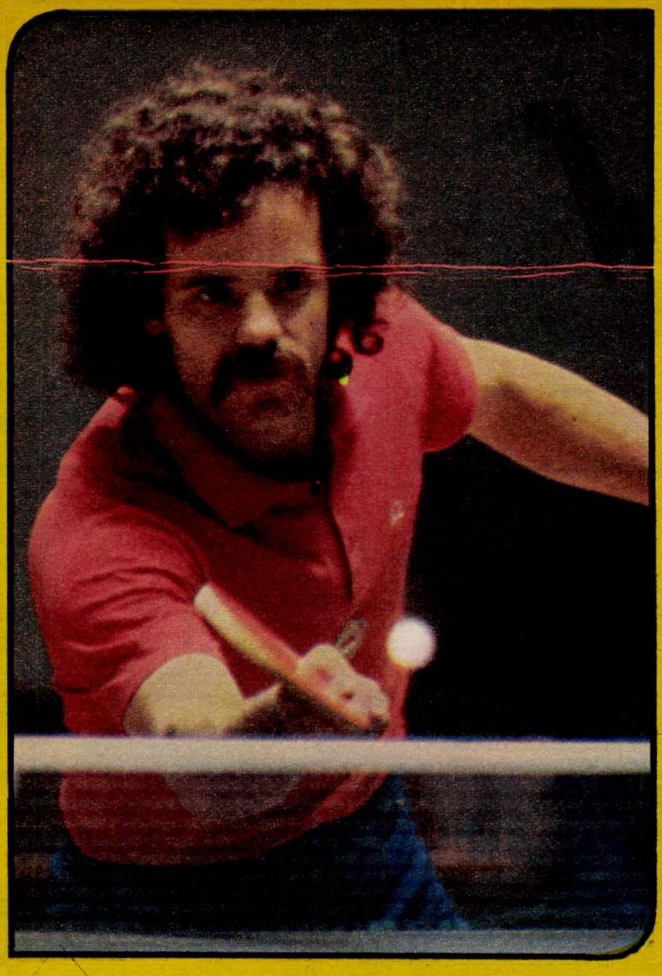

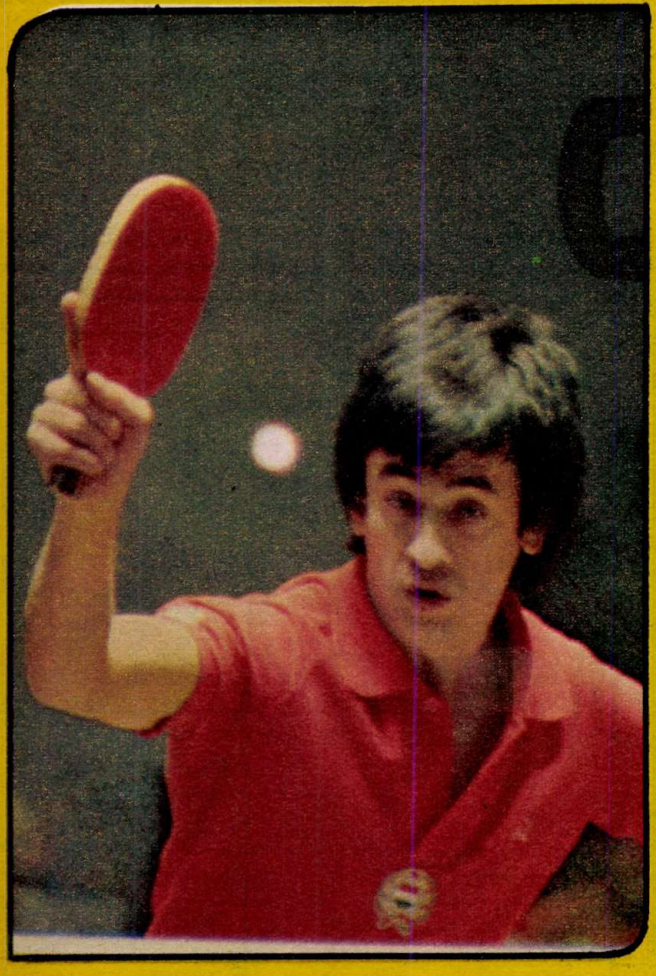

Róluk beszél a világ

E sorok írásakor még javában folyik a küzdelem. Az egyéni és a páros versenyek tekintetében még nem dőlt el semmi. A diadal azonban olyan méretű, hogy e pillanatban valahogy nem is tűnik fontosnak a folytatás. Ez a világbajnokság már akkor is emlékezetes marad, ha a továbbiakban nem történik számunkra semmi örömteli. Férfi asztaliteniszezőink Phenjanban legyőzték a világot!

És ami még ennél is több: legyőzték Ázsiát. Ebben a sportágban – ez a legtöbb. Gergely Gábor, Jónyer István és Klampár Tibor körülbelül olyan bravúrt hajtott végre a Koreai NDK, Japán és Kína – kétszeri! – legyőzésével, mintha mondjuk labdarúgó válogatottunk sorrendben elpáholná Angliát, az NSZK-t, Hollandiát és Argentínát.

Köszönjük ezt a diadalt nekik is, és az edzőnek, az egykori legendáshírű játékosnak: Berczik Zoltánnak is!

–R –R

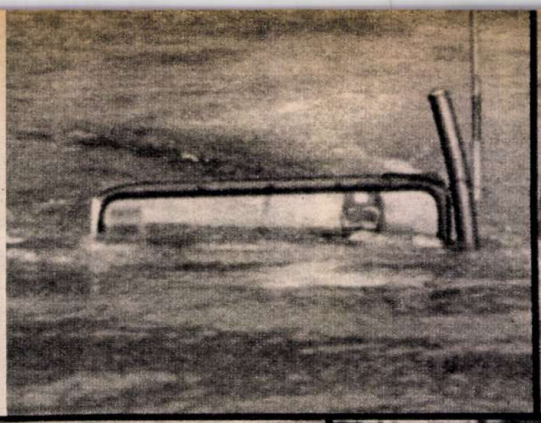

Ablaktörlőre nincs szükségem — jelentette ki Perini, aki búvárruhában autózott a vízben

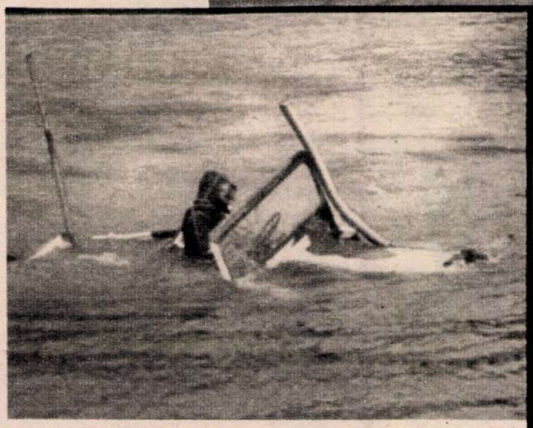

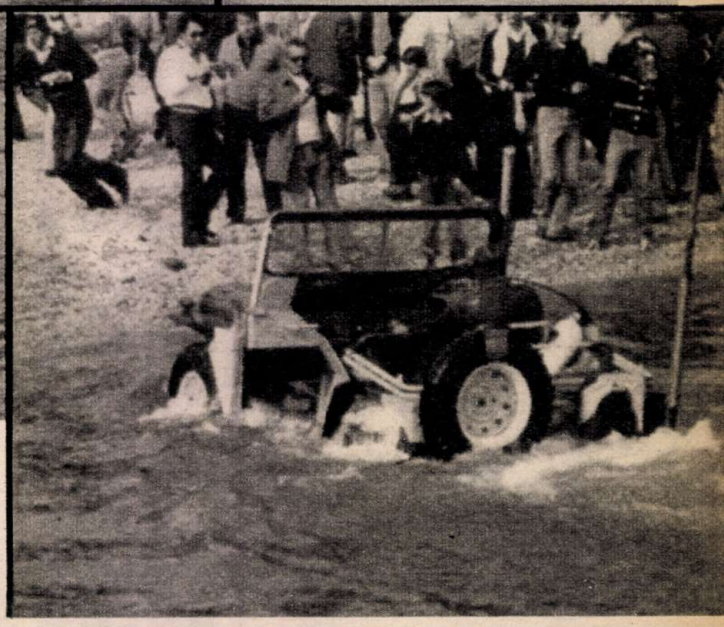

HŌBORTOS KŌBORLŌK

Természetesen minden vezető és technikusa esküszik a saját kocsijára. Arra, hogy ezek a nagyon erős motorok a csodaszörnyeket áthajszolják az iszapos sártengeren. Például az egyik nyolchengeres Chevrolet utánzat 120 km óránkénti sebességgel vette a bivalyfürdőt, de ehhez kilométerenként hat liter benzint fogyasztott.

Epésen jegyezte meg az egyik néző: ehhez az iszapkoporsóhoz még egy benzinkutat is hozzá kellett volna kötni, ahhoz, hogy át tudjon kelni a mocsáron.

Ez azután végképp nem hasonlít egy autóra

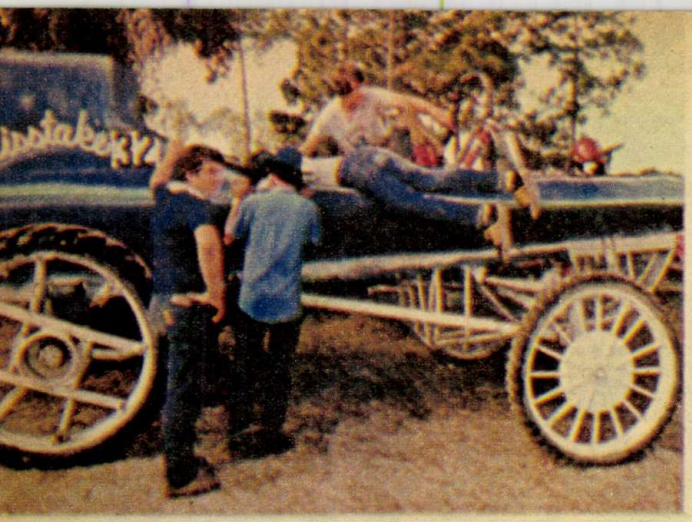

A régi idők közismert dalának refrénje így hangzott: „Én nem hiszem, hogy normális vagyok!" E dalocska mondanivalóját írhatnánk mottóul az itt látható képanyaghoz. Felnőtt emberek játszanak a lóerővel, a nevetséges, maguk tervezte karosszériákkal. A cél, minél furcsább járművel, minél nagyobb sebességgel „rohanni" — az iszapban! A feltétel: egyik se hasonlítson az autókra. Sikerült!

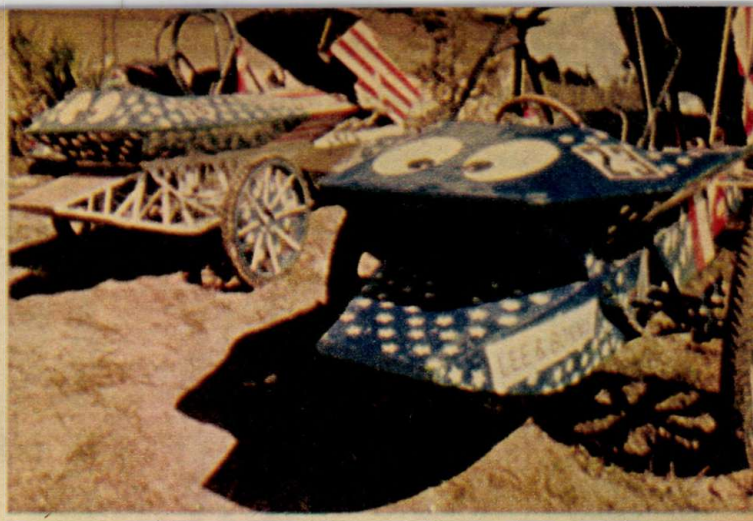

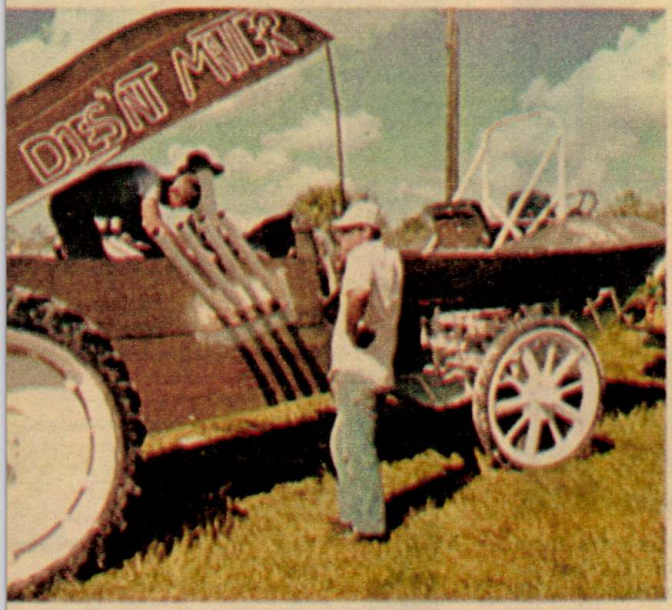

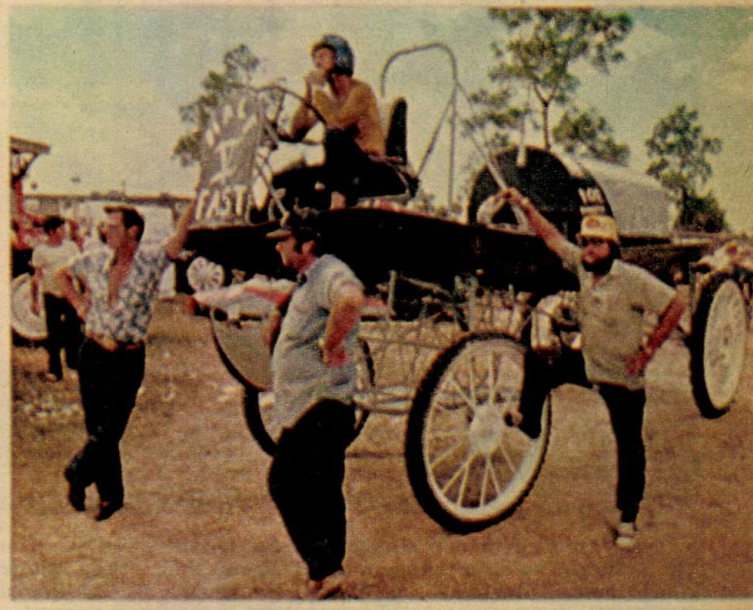

ORTOS KŌBORLŌK

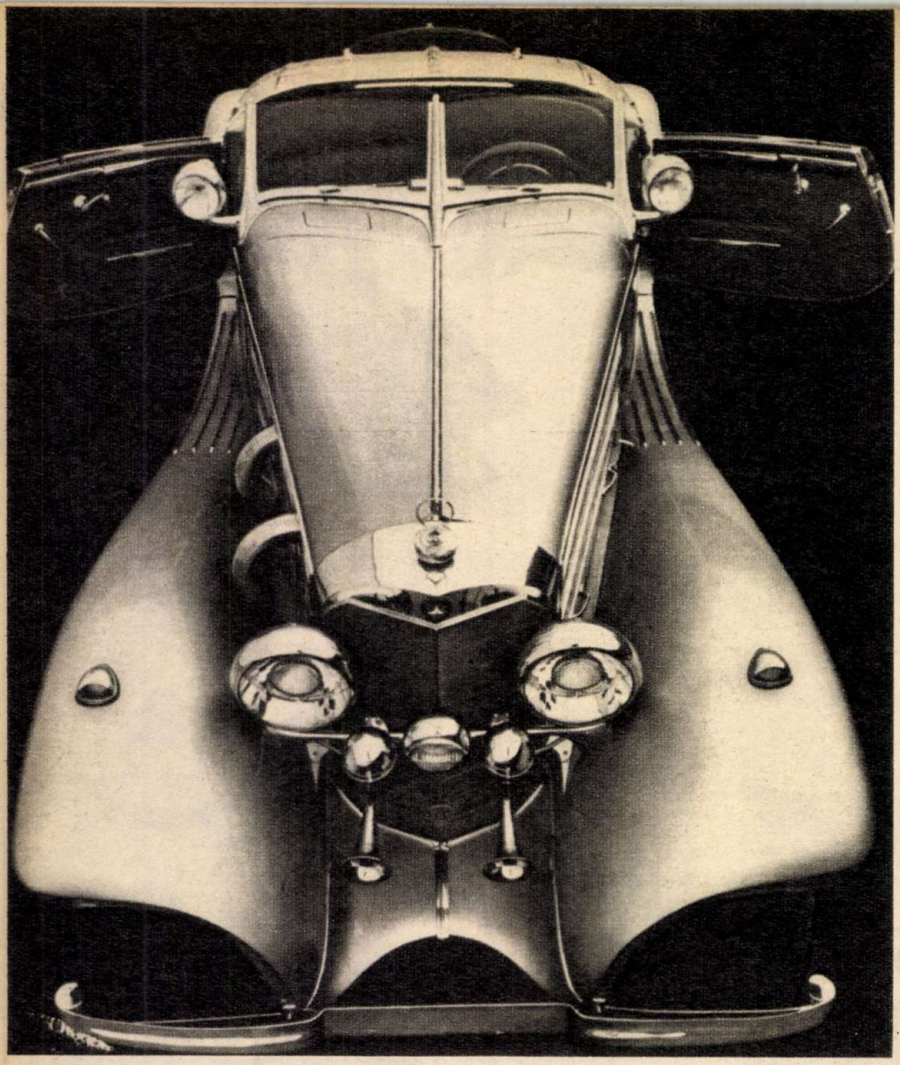

Óriási szenvedély napjainkban a régi kocsik gyűjtése. Ez a Mercedes-Benz 540 K típusú kocsi a két pótüléssel ugyan már rég a múlté, de 1937-ben az autózó ember álmainak vágya volt. Nyolchengeres, 5,4 literes motorjával, 180 lóerős teljesítményével óránként 170 km-es sebességet ért el.

A karosszéria formája — mai szemmel nézve — mulatságos. A nagy fülű, nagy orrú és „szemüveges" álomkocsi sok pénzért kelt el. Valamelyik hóbortos gyűjtő vásárolta meg.

De mindez semmi ahhoz képest, amit napjainkban találtak ki az autóval kóborló lovagok: és ez az iszapkocsi.

HÓBORTOS KÓBORLÓK

Vannak azonban másfajta átkelési őrületek is.

Gluck, gluck, már itt is vagyok, bugyborékolja az a katonai jeep, valamint gazdája, Sergio Grua olasz fiatalember, aki arra vállalkozott, hogy kocsijával a Garda-tavon „átszipog".

A tengeralattjárás szabályai szerint Sergio átalakította terepjáróját úgy, hogy a motor víz alatt is kapjon levegőt, s az égéstermék is el tudjon távozni. Persze, a motorblokkon kívül sok mindent kellett szigetelni. Végül is sikerült 5, azaz öt kilométeres száguldással átkelni a tavon. Minden remekül ment, a víztelenítés is tökéletesen sikerült, csak a vezető „szigetelése" volt rossz, vagyis Sergio náthát szerzett.

Ennio Perini már óvatosabb volt és ugyanezt az utat könnyűbúvár felszerelésben tette meg. Az is igaz, hogy kocsija is mélyebbre merült, mint honfitársáé. Mindössze két, periszkópszerű cső, és a vezető feje emelkedett ki a tó felszínéből.

Mit lehet ezekre a bolondos vállalkozásokra mondani?

Na bumm, és akkor mi van?

FORRAI G. JÁNOS

PATAKI ÁGNES A FOTÓMODELL

Nevét, arcát, alakját a Fabulon-reklám révén ismerte meg az ország. Sokan egyszerűen csak Fabulon Áginak nevezik.

Úgy kezdődött, hogy hét évvel ezelőtt a Kőbányai Gyógyszergyár, amely a Fabulon-készítményeket gyártja, jó alakú, csinos fotómodellt keresett. Reá esett a választás.

Azóta kevés nyugodt napja van. A fotómodell ugyanis állandó feszültségben él. Főidényben ez a munka napi 12–15 órai elfoglaltságot jelent. Ilyen körülmények között bizony nehéz szépnek, frissnek maradni. Pedig ez a leglényegesebb ezen a pályán. Itt nem engedheti meg magának az ember, hogy lazítson. Nem kell irigyelni azokat, akik ezt a foglalkozást választották. Nem könnyű szakma. Rengetegen ismerik Ágnest, felnőttek, gyerekek ostromolják képeiért, autogramjáért. Árgus szemekkel figyelik, hogyan öltözködik, vagy milyen a frizurája. Különösen akkor csinosítja magát sokáig, amikor a gyerekek közé megy.

– A gyerekeknek tetszeni – több munkát jelent – mondja. – Sokkal kritikusabbak, mint a felnőttek. Példaként figyelnek, utánozni akarnak. Ilyenkor azt szeretném, ha megértenék; a belső szépség meglátszik az emberen. Azonnal észre lehet venni, ha valaki ápolt és tiszta. A mamától elcsent rúzs, púder nem változtat a rossz testtartáson, a rendetlen frizurán. Azok a fiatal lányok, akik úgy érzik, hogy nem olyan szépek, mint egyik vagy másik ismerősük, gondoljanak arra, hogy milyen szép a kipirult arcú, csillogó szemű fiatal, a győztes sportoló. Gondoljatok egy boldog fiatal ember arcára. Ezt semmilyen festék nem pótolhatja!

F. G. J.

Fotó: Gaál Zoltán

PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS

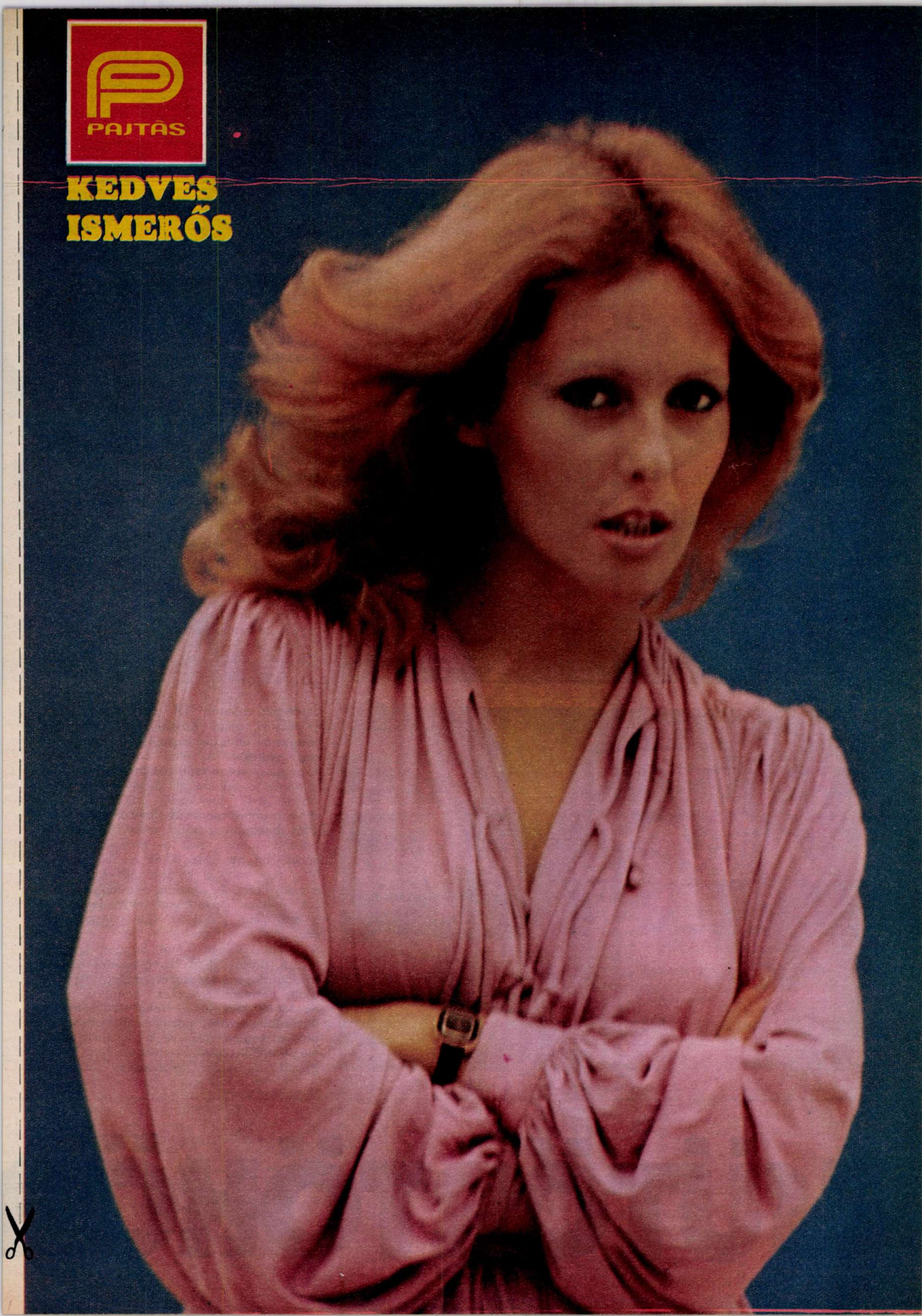

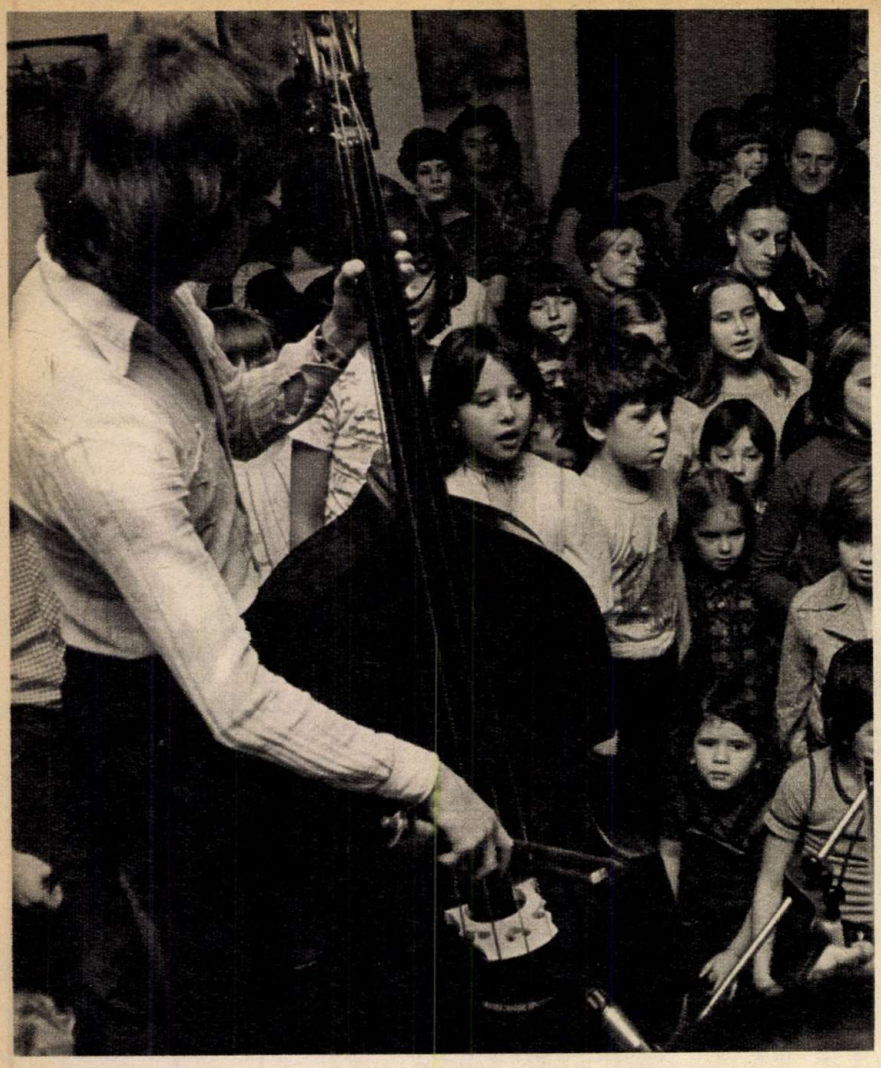

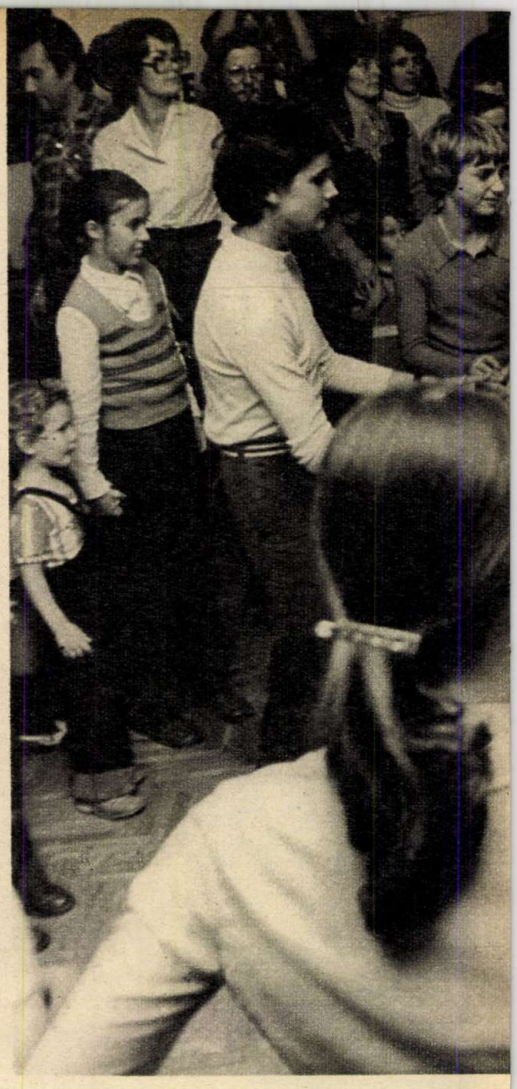

Csütörtök délután, fél hat. Budapesten, az Uzsoki utcai Kassák-klub előterében hangosan üdvözlik egymást a sorban érkező gyerekek. Az utcai cipő helyett tornapapucs, kisszandál kerül a lábakra. Tolongás a büfé előtt: zsíroskenyér hagymával, virsli mustárral, üdítő... Mindmind csábító csemege. Jólesik egy-két falatot bekapni a tánc előtt. Egyszercsak izgatott fiúhang sivít az amúgyis hangos helyiségen át: „Megjöttek a Sebőék!" Még egy korty a kólából és futás, irány a nagyterem. A zenekar a dobogón hangol, néhány másodperc múlva felcsendül a dal: „Hol jártál az éjjel cinege madár..."

A terem közepén Timár Sándor, Liszt-díjas, a Bartók Béla Táncegyüttes vezető koreográfusa, lépéseket mutat. Az apróbb, nagyobb gyerekek áhítattal nézik, de lábuk már jár a zene ritmusára. Az ügyesebbek közül partnert választ magának a koreográfus, s a kiválasztott a megilletődöttségtől, a büszkeségtől piros arccal, de óriási igyekezettel ropja a

CSÜTÖRTÖKÖN

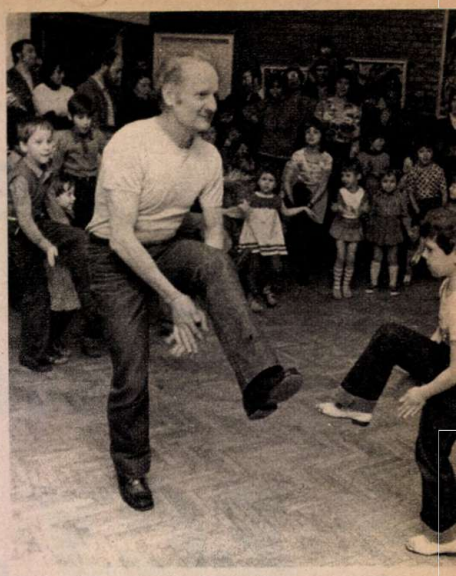

táncot, a simát, az ugrást, a kopogást. Több mint félórán át pörögnek, forognak, csetlenek, botlanak vagy egyszerűen csak toporognak a gyerekek. Szünet következik. Majd mindenki a zenekarhoz tódul; a következő program az énektanulás.

A szusszanásnyi szünetben Timár Sándorral, valamint Németh Ildikóval és Zsuráfszky Zoltánnal, a népművészet ifjú mestereivel beszélgetünk. Ők tanítják a táncokat.

– Két évvel ezelőtt szervezte meg a klub ezt a táncházat. Minden csütörtökön hattól hétig foglalkozunk a gyerekekkel, akik könnyen, élvezettel tanulják a lépéseket.

Vége az énektanulásnak. Folytatódik a tánc, amelyhez a fiatalabbakat elkísérő mamák és papák is kedvet kapnak. Együtt pörögnek, forognak lányaikkal, fiaikkal. S hét órakor a gyerekek kicsit lihegve, kipirult arccal ismét megostromolják a büfét.

Ő. K.

Fotó: Magyarossy Zoltán

6-TÓL

HÁNYAT A 192-BŐL? 33-AT A CSEPEL MŰVEKBEN!

EGY JÓ TANÁCS!

Fiatalok!

Gyertek a Csepel Művekbe szakmát tanulni! Pályaválasztásotokat kívánjuk elősegíteni azzal, hogy a Csepel Művekben oktatott szakmákat, a tanulás feltételeit és a szociális juttatásokat ismertetjük veletek!

I. SZAKMUNKÁSKÉPZŐ INTÉZETBE AZ ALÁBBI SZAKMÁKRA VÁRJUK JELENTKEZÉSETEKET:

LÁNYOK, FIÚK: **gépi forgácsoló, esztergályos, köszörűs, marós, szerszámkészítő, elektrolakatos, villanyszerelő, mechanikai műszerész, hegesztő.**

FIÚK: **hengerész és forrasztár, kovács, öntő, csőhálózat- és berendezésszerelő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, víz-gázvezeték és készülékszerelő, gépszerelő, géplakatos, karosszérialakatos, szekezetlakatos, bádogos, ács-állványozó, kőműves, tetőfedő, asztalos, fényező és mázoló.**

Képzési idő: 3 év (érettségivel 2 év) hegesztő, tetőfedő, fényező és mázoló szakmákban 2 év (érettségi bizonyítvánnyal 1 év).

JELENTKEZÉS FELTÉTELEI:

– általános iskolai végzettség esetében 15–16 éves kor
– egészségi alkalmasság

II. SZAKKÖZÉPISKOLAI FELVÉTELRE JELENTKEZHETNEK 14–16 ÉVES KORÚ, ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT FIÚK ÉS LÁNYOK:

épületvillamossági (villanyszerelő), gépgyártástechnológiai (géplakatos, esztergályos), acélszerkezeti (hegesztő, szerkezetlakatos) szakra.

Képzési idő: 4 év

A szakközépiskolai tanulók a sikeres vizsgák után érettségi és szakmunkásbizonyítványt kapnak.

III. A VIDÉKI TANULÓKNAK SZERZŐDÉSKÖTÉS ESETÉN – EGYES SZAKMÁKBAN – BIZTOSÍTJUK A KOLLÉGIUMI ELHELYEZÉST ÉS A TELJES ELLÁTÁST.

A szakmunkás- és szakközépiskolai tanulók tanulmányi ösztöndíja – tanulmányi előmeneteltől függően – 160–750,– Ft-ig, szerződéskötés esetén társadalmi ösztöndíja 250–750,– Ft-ig terjed.

A szakmunkásvizsga után a Csepel Művekben elhelyezkedő szakmunkások 5000,– Ft jutalmat kapnak.

A szakmunkásképző iskolát végzettek a Csepel Művekbe kihelyezett szakmunkások szakközépiskolájában 3 év alatt érettségizhetnek.

A tanulmányi időre a katonai szolgálat alól mentesülnek.

JELENTKEZÉS:
Csepel Vas- és Fémművek
Oktatási és Társadalomtudományi Intézet
tanulmányi osztályán.
Budapest Pf. 93. 1751
Telefon: 575-600/2909

DOBOGÓ SZÍNPAD

LAJOSKA, AZ ÁTLAGEMBER

(A Dobogó Színpad onnan kapta elnevezését, hogy műsora bármelyik tanteremben előadható. Egy ügyes rajzoló felrajzolja a táblára a „díszleteket", és máris kezdődhet az előadás. A szín ezúttal dr. Magellán Ede pszichológus rendelője. Nem árt némi félhomály, egy kis hókusz-pókusz. Kopogtatnak, majd betoppan Kamasz Lajos nyolcadikos, és az ő aggódó édesanyja.)

DR. MAGELLÁN: Pszt!... Egy szót se. Önök azért jöttek hozzám, hogy tanácsot kérjenek. Ha nem így volna, csak nyugodtan szóljanak kérem.

ANYA: Óh igen... hogyne. Pontosan erről van szó. Tudja doktor úr, a kisfiam...

DR. MAGELLÁN: Ne folytassa asszonyom. Nekem elég, ha csak ránézek valakire. Ez legtöbbször az illetőnek is untig elég, de ez most nem fontos. Szóval máris meglepően sok kiváló tulajdonságot fedeztem fel a gyermekben. Legalábbis közvetlen veszélytől nem kell tartaniuk...

KAMASZ: Istenem, micsoda éleslátás! Persze otthon kiteheti a lelkét az ember.

ANYA: Ami a lelkedet illeti drága gyermekem...

DR. MAGELLÁN: Ha megengedi asszonyom, majd én. No lássuk csak, mi is lenne méltó ilyen tehetségnek, hogyan is hasznosíthatnánk ilyen páratlan képességeket?

ANYA: Tudja doktor úr, mi azt szeretnénk, ha...

DR. MAGELLÁN: Tudom. Művészi hajlamok. Már egészen kicsi korban. Amint megszólalt a zene...

KAMASZ: Igen, igen! Amint megszólalt a zene toporzékolni kezdtem, és visítottam, mint egy malac, amelyiknek meghúzzák a vészfékét, he-he-he. De a mai napig is kitör a frász, ha valami cincogást hallok.

ANYA: Úgy bizony. Így aztán arra gondoltunk, hogy...

DR. MAGELLÁN: Ne is folytassa asszonyom, hiszen azért vagyok itt. Festészet, szobrászat, építészet. Az Ön fia már egészen kicsi korában. Alig múlt három hónapos, midőn ázsiai sámánmaszkot rajzolt az arcára, meglepően barna tónusban. Rendszeresen felhasította állatfigurái testét, mintegy a külső forma belső struktúrájának megértése végett...

KAMASZ: Ez mind semmi! Egy alkalommal egymásra raktam három széket, majd a legalsót hirtelen kirántottam.

DR. MAGELLÁN: Ez az, ez az!... Egy építész útkeresésének első, tétova léptei. A tehetség utat tör.

ANYA: Széket, doktor úr, széket. És hogy elejét vegyem a további útkeresésnek és struktúrának, lekevertem két kiadós pofont az én magzatomnak.

DR. MAGELLÁN: Nem könnyű szakma, hehehe, nem könnyű... De most már nyomon vagyok. Matematika?... Fizika...

ANYA: Ugyan már.

DR. MAGELLÁN: Orvostudomány!... Nyelvészet!...

KAMASZ: Hároméves koromban mindkettővel szakítottam. Egy rosszemlékű napon felkeresett egy orvos, és igen határozott formában kért, hogy nyújtsam ki a nyelvem. Nyújtottam, ahogyan csak nyújtanom adatott, de egyre csak biztatott... Úgy látszik sehogyan se volt megelégedve a hosszával.

DR. MAGELLÁN: Ezen őszintén csodálkozom, mert én éppen eléggé meg vagyok vele elégedve... Sőt! Phű...! Na tegyünk még egy próbát. A színművészet ugye. Mi a helyzet a színművészettel?

ANYA: Szó, ami szó, az én Lajoskám mindenképpen kirítt az iskolai színjátszókörből. Ki is zárták két próba után. Lehet, hogy irigységből, de az is lehet, hogy azért, mert dadogott a színpadon... ki tudja?

DR. MAGELLÁN: Megőrülök. Hát mi akarsz lenni voltaképpen kisfiam? Focizni tudsz...?!

KAMASZ: Esténként Tv-torna, ez minden.

DR. MAGELLÁN: Hát ez meseszerű! Ilyen eset eddig még nem fordult elő a praxisomban. Eddig csupa különleges tehetség jelent meg nálam... Öö... mégis mihez lenne kedved édes fiam?

KAMASZ: Tulajdonképpen semmihez.

DR. MAGELLÁN: Ez a szakma máris túlzsúfolt. Asszonyom, szembe kell néznünk az igazsággal. A fiának szakmát kell tanulnia, és dol...

ANYA: (ijedten befogja a fiú fülét) Elég!... Legalább ne a gyerek előtt hangoztassa a szörnyűségeit. Lajoskának páratlanul finom és bonyolult lelke van, még sohasem hallott ilyen durva kifejezéseket. Egyetlen percig sem maradunk tovább!

(Gőgösen elvonulnak egy másik pszichológushoz.)

Cser Gábor

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

SZAKMUNKÁSTANULÓKAT FELVESZÜNK A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKBA:
— **KŐMŰVES,**
— **ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ,**
— **ÉPÜLETASZTALOS,**
— **VILLANYSZERELŐ,**
— **VÍZ- és GÁZSZERELŐ,**
— **KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ,**
— **ÉPÜLETLAKATOS,**
— **HIDEG-, MELEGBURKOLÓ,**
— **SZOBAFESTŐ-MÁZOLÓ.**

Tanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a **14—17.** életévüket 1979-ben betöltik és az általánost elvégezték, illetve akik jelenleg a nyolcadik osztály tanulói.
Vidékieknek a tanulmányi időre tanulóotthont, teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanárok felügyeletét és segítségét nyújtjuk.
Igénybe vehető rendszeres és kedvezményes hazautazás, munkaruha, nyereségrészesedés, társadalmi ösztöndíj, különböző sportolási, kulturálódási lehetőségek.
Kőműves, ács-állványozó, központifűtés-szerelő, és vízgázszerelő szakmában havonta az alapösztöndíjon felül 250 Ft kiegészítést is adunk.

Személyes és levél útján való érdeklődésre részletesen válaszolunk.

PONTOS CÍMÜNK:
FŐVÁROSI 3. SZ.
ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
szakoktatási csoport,
Budapest XIII.,
Lehel út 10/A.
Telefon: 409-545

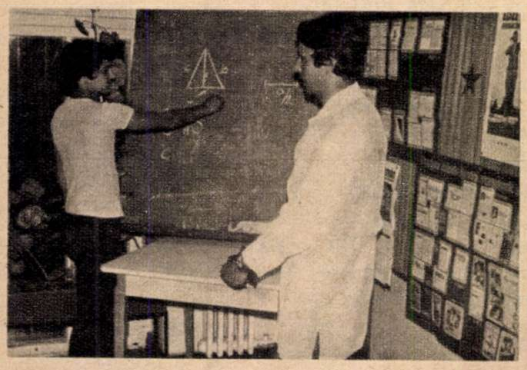

a Tanuló baleset-biztosítás

Az iskolában, otthon, az utcán, sportolás közben, egyszóval bárhol bekövetkezhető balesetekre érvényes. Nemcsak a tanítási idő alatt, hanem a szünidőben is.

ÁB ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ

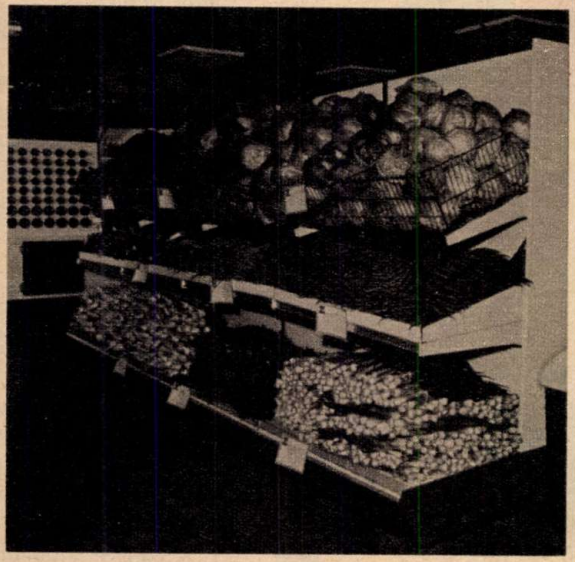

A ZÖLDÉRT Vállalatnál mindazon fiatalok kérhetik élelmiszereladó-tanuló szakmára felvételüket, akik általános iskolát végeztek és a jelentkezés évében még nem töltötték be a 17. életévüket.

Jelentkezni az általános iskolai továbbtanulási lap, illetve a felvételi kérelem címünkre történő megküldésével lehet. A képzés időtartama három év. A felvételt nyert tanulók I—II. évben ösztöndíjat, a III. évben kezdő szakmunkásbért és a ledolgozott bolti gyakorlati napok után jutalékot kapnak. Félévenként pénzjutalom, naponta 13,— Ft ebédköltség-térítés. Vidékiek részére korlátozott számban kollégiumi vagy albérleti szállást adunk, melyhez 300,— Ft-ot térítünk havonta, szerződéskötés esetén.

Jelentkezni a vállalat oktatási osztályán lehet.

ZÖLDÉRT

Címünk: ZÖLDÉRT Vállalat
oktatási osztály II/22.
Telefon: 339-108
Budapest IX., Nagyvásártelep 1453

KEDVES GYEREKEK!

Szeretettel várunk benneteket május 29-én az újpesti piactéri parkolóban, ahol a

ÚJPESTI ÁRUHÁZ

kresz-vetélkedőt rendez – értékes díjakkal.

Egésznapos szórakoztatásotokról gondoskodunk – körhinta, céllövölde, pónilófogat – kisállatok az állatvodából.

Gyertek szeretettel várunk!

PÁLYAVÁLASZTÓK!

A PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYÁR felvesz az 1979/80-as tanévre, általános iskolát végzett fiatalokat **fonó, szövő és kötő-hurkoló** szakmunkástanulónak.

A fonó, szövő szakmában a képzési idő: 2 év, a kötő-hurkoló szakmában: 3 év.
Az ösztöndíj a tanulmányi eredménytől, évfolyamtól és szakmától függően: 150—560 Ft.

Az ösztöndíjon kívül havi 500 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás 650—1060 Ft.)

Ezenkívül a gyárunk mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban ingyenes elhelyezésről, napi háromszori étkezésről, munkaszüneti napokon is, havi 90 Ft-ért; munkaruháról, iskolaköpenyről, füzetcsomagról a gyár térítésmentesen gondoskodik. A szakmunkásvizsgát követően az üzemi szakközépiskolában vagy területi gimnáziumban, lehetőség van továbbtanulásra.

KEDVES FIATALOK!

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Gyárunk címe: **PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYAR személyzeti oktatási osztály, Budapest XI., Budafoki út 111—113. Telefon: 868-955/191 mellék.**

Hárommőszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó, illetve szövő szakmára szerződtetünk lányokat
SZAKMUNKÁSTANULÓNAK,
akik az 1978—79-es tanévben fejezik be az általános iskolát.
A tanulóidő két évig tart.
Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött időtől függően 910—1120 Ft között alakul. Az utolsó félévben teljesítménybérezés van. Kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk. A sikeres vizsga után ifjúmunkásaink modern leányszállókon nyernek elhelyezést.
Jelentkezés levél útján **„Szakmunkástanuló"** hivatkozással,
PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály,
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: Budapest, Pf. 43. — 1502

HÉTPRÓBÁS

A hőmérséklet emelkedik, a Nap sugarai rejtett dinamókat indítanak az emberekben. Mozogni kell, futni, rohanni!...

Hát persze, hogy nem bírunk magunkkal. A szöveg úgyis a könyökünkön jön már ki: mozogj, sportolj, versenyezz!... Kérem ezen ne múljék. Az élet amúgy is ezernyi lehetőséget kínál. Ráadásul mód nyílik arra is, hogy megmutassuk az egyszerű járókelőknek, micsoda őrdögi fickók is vagyunk voltaképpen!

*

1. PRÓBA: AKADÁLYFUTÁS

Színhely a Margit-híd budai hídfője. 6-os busz kanyarodik a hídra, és ebben a pillanatban farmernadrágos „sportoló" kezdi meg produkcióját. Átlendül a járdaszigetet övező láncon, igaz érintéssel... Ha beleakad, minden bizonnyal fel kell adnia a versenyt, mert éppen közeleg egy autó. Így azonban egy második ugrással kikerüli a járművet Egy harmadik ugrás... de itt már veszít. A busz ajtaja becsukódott. A fiú szemmel láthatóan elégedetlen az eredménnyel...

Pedig nagyon is elégedett lehetne. Mert ezúttal éppen egy hosszabb kórházi ápolástól menekült meg.

2. PRÓBA: KERÉKPÁROS ÜGYESSÉGI VERSENY

A bemutató a járdán zajlik, nehézségi foka egészen figyelemre méltó. Mert nemcsak a versenyző mozog, hanem az „akadályok" is, amelyek egyébként békés járókelők benyomását keltik. Pontozás nincs, az elismerést a többé-kevésbé elfojtott szitkok, intelmek és felszólítások jelentik. Sajnos, egy babakocsi is közeleg, és ez egyelőre megoldhatatlan feladatot jelent, a mutatvány véget ér.

Az utolsó pillanatban.

Mert a következő pillanatban már egészen tragikus fordulatot vehetett volna az ügy. A kép még gondolatban is szörnyű: egy felborult babakocsi, összegabalyodva egy kerékpárral, meg egy kerékpárossal...

3. PRÓBA: SZERTORNA

Leginkább a gerendagyakorlathoz hasonlít, de hát nem kell mereven ragaszkodni a formákhoz. Szabályos gerenda amúgy is meglepően kevés található úton-útfélen. A budai Vár fala viszont mindig ott van. Kényelmesebb is, mert valamivel szélesebb az igazi tornaszernél, meg veszélyesebb is, mert jóval magasabban van. A lány két karját szétfeszítve sétál a tetején, a többiek néznek. A tekintetek kissé izgatottak. Érthető, hiszen itt nem szabad rontani. Sokkal több forog kockán, mint egy bajnoki cím...

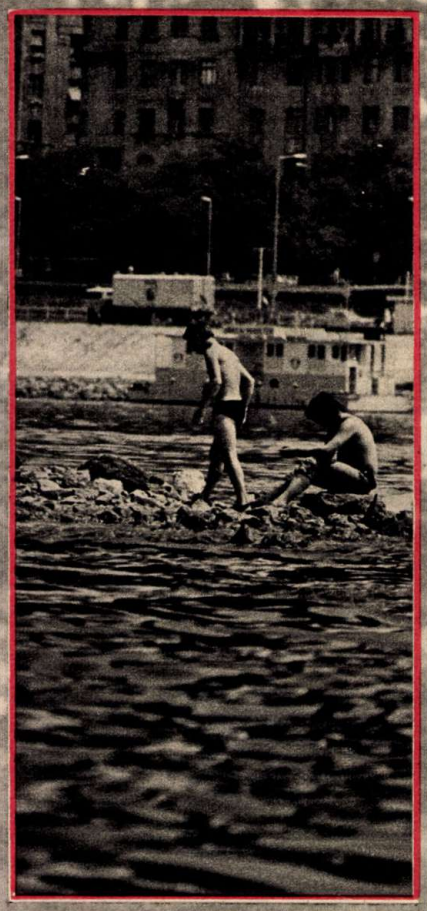

— Bizony — mondják a nézők, amikor a gyakorlat valahára véget ér. — Sajnos veszítettünk egy-egy húszast. A feme se hitte, hogy tényleg végig mer menni ezen a párkányon...

Na és mit veszített volna a lány, ha nem sikerül a mutatvány?

4. PRÓBA: SZABADFOGÁSÚ BIRKÓZÁS

A szakavatott szem nyomban felismeri a versenyszám legalapvetőbb szabályát: egyáltalán nincsenek szabályok. Ha nem tudnánk, hogy voltaképpen egészséges testmozgásról van szó, azt is gondolhatnánk, hogy ez bizony verekedés.

Az egyik fiú most hirtelen úgy véli, hogy talán elég is lesz mára a testi erő gyarapításából, és elszalad. Utóvégre a futás is rendkívül egészséges. A másik mindenesetre tovább sportol, utánahajít néhány követ a menekülőnek. Nem árt, ha az erő szerencsésen ötvöződik az ügyességgel.

Ami árt, az az a körülmény, hogy mindezt valakinek a testi épsége rovására gyakorolja a fiú. A kövek ezúttal szerencsére nem értek célba. Talán érezték, hogy egyik társunk feje — semmiképpen sem lehet cél.

5. PRÓBA: LABDAJÁTÉKOK

Pontosabban: lábtenisz. Remek játék, fejleszti a gömbérzéket, a technikát, a mozgáskészséget. Különösen akkor, ha az úttest közepén játsszák. Hallatlan összpontosítást igényel, mert az ellenfelet is figyelni kell, a lasztit is, meg az autókat. Nem mindig sikerül. És mivel játszani csak komolyan érdemes, általában az autókra jut kevesebb figyelem.

Mindez szép feladatot jelent a gépkocsivezetőknek is, mert a KRESZ-táblák közül sajnálatos módon hiányzik az, amelyik lábteniszező gyerekekre hívná fel a figyelmet.

Játékvezető híján fékcsikorgás vet véget a játéknak. Meg az, hogy a vezető kiugrik a volán mögül, és néhány indulattal telített mondatot kiált a sietve távozó „sportemberek" után... Aztán megkönnyebbülten sóhajt. Ezúttal nem történt baj. Sem a gyerekekkel, sem — vele!

6. PRÓBA: TERMÉSZETJÁRÁS

A túra a Margitszigetről indul, és ott is ér véget — ha semmi nem jön közbe. Alacsonyabb vízállásnál a sziget csücske megnyúlik, és a pillérek között, a Duna kellős közepén előbukkan egy talpalatnyi szárazföld. Ezt persze, okvetlenül fel kell deríteni, meg kell hódítani. A hídról megrökönyödött tekintetek kísérik a bátor kutatókat, mert a keskeny, köves földrész mellett ereje teljében hömpölyög a folyó...

Persze így az igazi. A fontos, hogy az ember minél hanyagabbul, minél fesztelenebbül viselkedjen. Lehet egy kicsit szaladgálni is. Lehetőleg minél közelebb a vízhez, hadd szörnyülködjenek azok a pipogya fráterek ott a hídon!

Perzse... lehet, hogy ők ismerik a vízi balesetek statisztikáját.

7. PRÓBA: SÍKFUTÁS

Első pillantásra állatszelídítésnek tűnik az ügy. Azzal a különbséggel, hogy az állat — egészen pontosan egy kutya — sehogy sem akar megszelídülni. Sőt...!

Igaz, a „mester" módszerei meglehetősen sajátosak. Egy bottal dühíti a szerencsétlen jószágot, és közben a szeme se rebben, pedig a kutya jelentős agyarakkal rendelkezik. Bátorságából alig von le valamit az a körülmény, hogy biztonságos drótkerítés választja el őket egymástól.

Azaz hogy... A kutya „észbe kap", és ásni kezdi a talajt a kerítés alatt. A lyuk gyorsan növekszik, az idomítás véget ér. Mert a mester is észbe kap... A sprint egészen csodálatos, kár, hogy senki sem méri az időt. Meg kellene egyszer próbálni.

Meg aztán arra is illene gondolni, hogy a kutyaharapást egyáltalán nem a szőrével gyógyítják...

Cser Gábor

MUTATVÁNY

TÖPRENGŐ

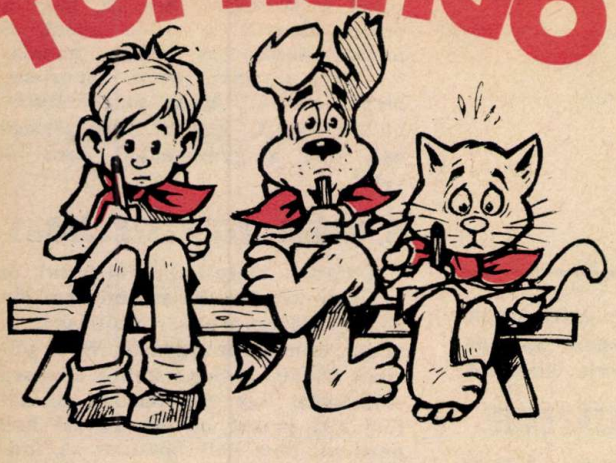

A 19. SZÁM MEGFEJTÉSEI

Keresztrejtvény: Balkán, Ázsia, Szelence, Boroszlán, Flandria. **Mi ez?** Karfiol. **Összerakósdi:** D. A. **8. váza:** a, h. **Kis bokréta:** Ibolya, liliom, muskátli, nárcisz, tulipán. **Milyen helyzetbe:** Ház bal oldalon fönn, gyár jobb oldalon lenn. **Hány arcot:** 12.

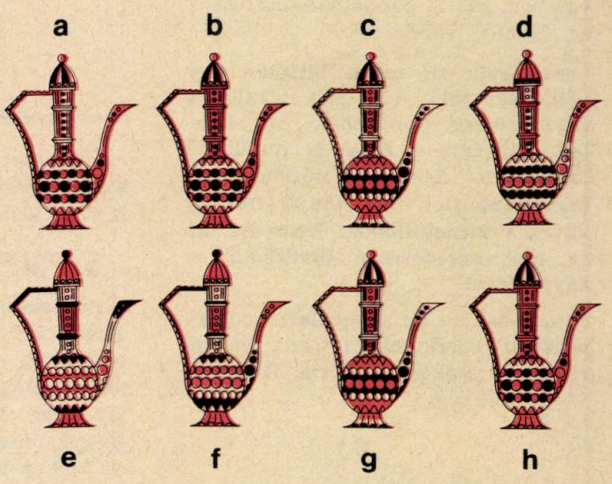

A NYOLC keleti kancsó között két egyforma látható. Melyek ezek?

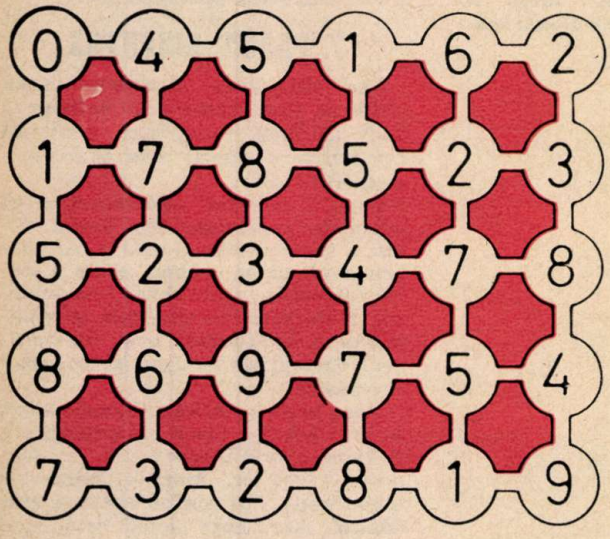

NULLÁTÓL a jobb alsó sarokban levő kilencesig haladj lépésenként úgy, hogy az érintett számok összege száz legyen. Ugyanarra a számra kétszer nem léphetsz! Hány számot érintettél?

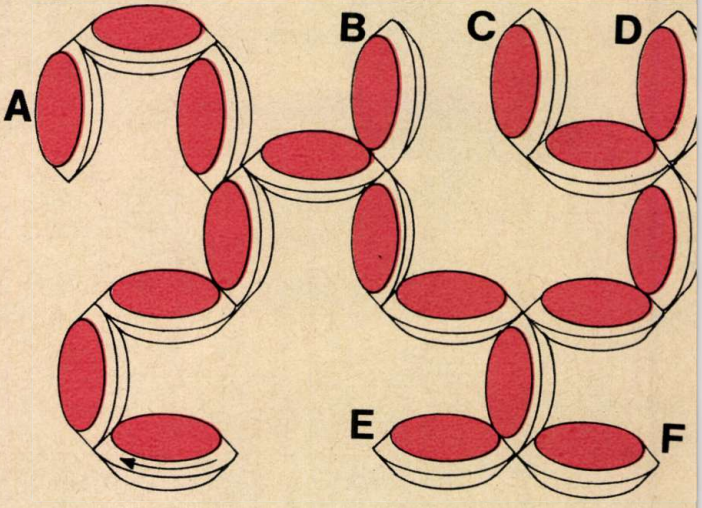

A BAL ALSÓ sarokban levő korongot a nyíl irányába megtekerve, melyik forog az óra járásával azonosan és melyik ellenkezőleg?

MI EZ? a) különleges esztergakés, b) tranzisztor, c) töltőceruza-hegyező

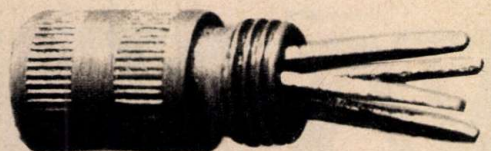

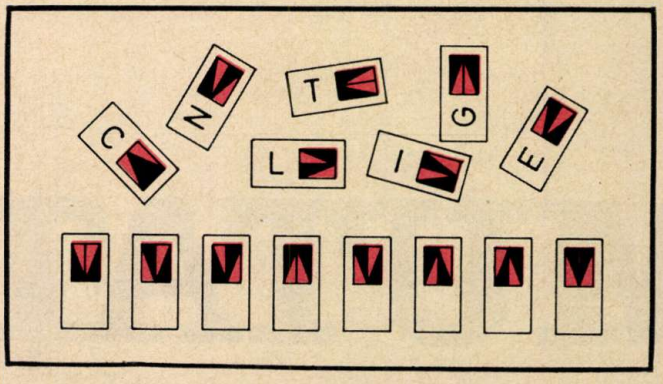

A JELEK segítségével egy helységnév rakható össze. **Melyik** ez, és miről híres?

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be!
Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.
A 17. szám nyerteseinek nevét május 31-én közöljük.
Beküldési határidő: június 4.

AUTÓK A MÚLTBÓL

Rejtvényünkben régi autótípusokat sorolunk fel. Egy van köztük, amelyet ma is gyártanak. Melyik az?

Vízszintes: 1. Egy nyitott kétszemélyes autó, 1902-ben gyártották, később Nash néven futott. 6. Rádió alkatrésze. 10. Latinul plumbum, ezért vegyjele Pb. 11. Férfinév. 12. Mutatószó. 13. Kerek szám. 15. Könyörög. 16. Kicsinyítő képző. 17. Amennyiben. 18. Burgonyából, vagy lisztből hagymás zsírral készített étel. **20. Ez a nevű autó a későbbi Chrysler, 1905-ös típusán lehajtható tető volt.** 21. Egy Borsod-Abaúj-Zemplén megyei helységből való. 23. Éneklő hang. 24 Osztrák és svéd autók betűjele. 25. NOR. 26. Kinek a tulajdona? 28. Soha sem áll meg. 30. Huzal. 32. A szakmunkás tanuló elődje. **33. Ez a kocsi a rejtvényben szereplő gyártó nevét viseli, 1769-ben gyártották és gőzzel hajtották. 34. Egy, már „modern" autó. Ezt a típust 1914-ben hozták ki. Négyszemélyes, lehajtható fedelű volt.**

Függőleges: 2 Ropogós gyümölcs. 3. Új-Zélandon élt, már kihalt, óriási madárfaj. 4. BM. 5. Ez a hal — békaporonty. 6. A kutyával egyenlő. 7. Lyukat vág. 8. Ha felágaskodik hozzá tud férni. **9. Ennek a konstruktőrnek az autója 1875-ben készült, első két kereke kisebb a hátsó kettőnél. 10. Ennek az autónak a neve később Pontiac-ra változott.** 13. Géperejű bérkocsik. 14. Gyümölcskocsonya. 17. Sereg. 19. Tál kevert betűi. 20. Kutya is csinálja. 22. Derűre jön. 24. Porció 27. Kézzel jelez. 28. Rövidítés pályaudvarokon. 29. Felmenő rokona. 31. TN. 32. Rigó egynemű betűi.

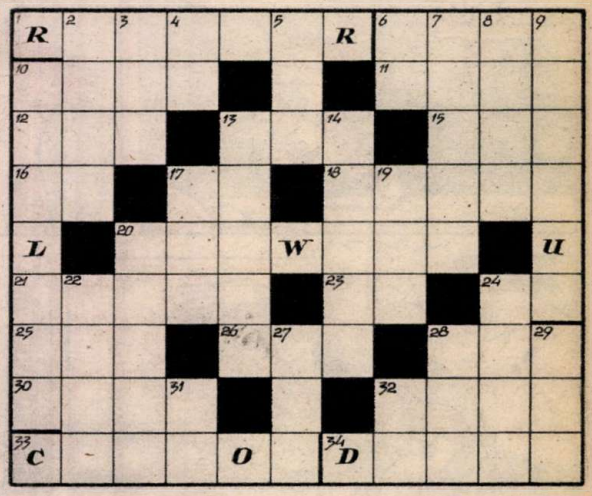

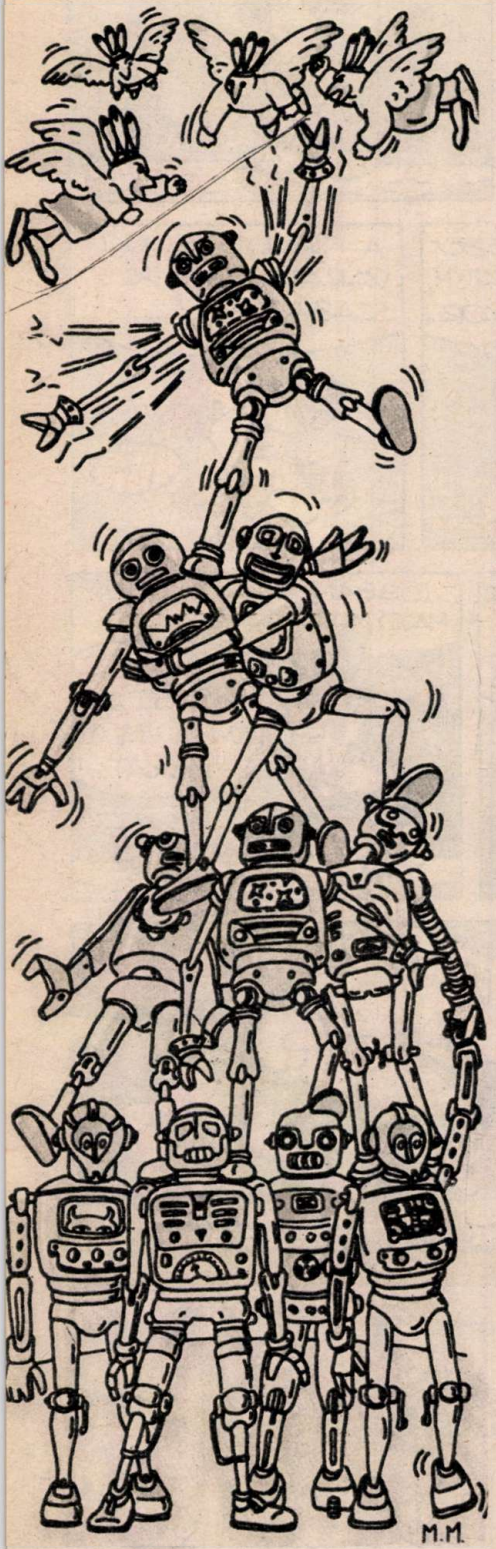

KÉT ROBOT teljesen megegyezik. Melyek ezek?

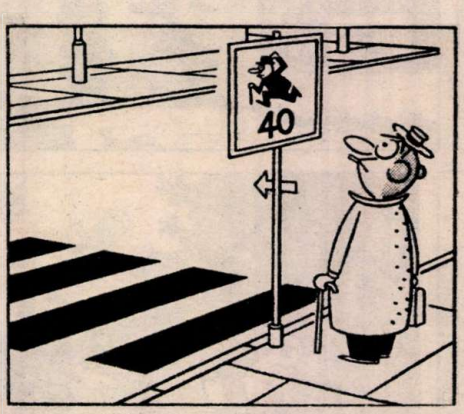

A KÉT RAJZ KÖZÖTT hány különbséget találtál?

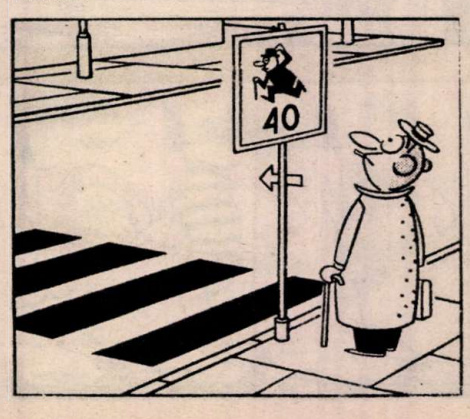

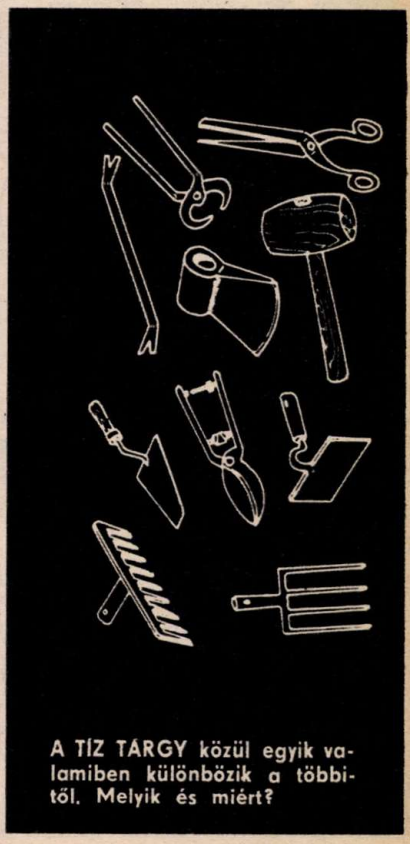

A TÍZ TÁRGY közül egyik valamiben különbözik a többitől. Melyik és miért?

LÉO

© Ed. VAILLANT Paris 1674

Egy a rúgás... De milyen mezben van a rúgó játékos? Ez is kiderül, ha a számozott rajzok közül kikeresed azt, amelyik pontosan hozzáillik a kérdőjeles rajzhoz.

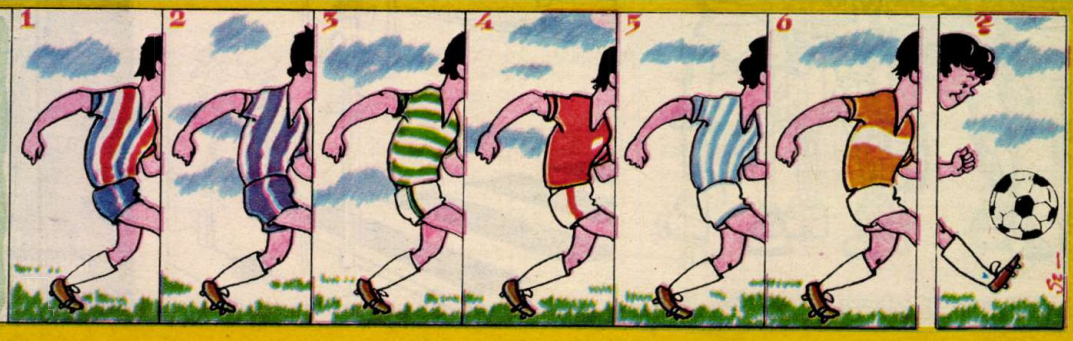

LEGYEN INKÁBB VIRÁG!

GYEREKEK A VÁROSÉRT

Háztetőről pottyant már le cserép az orrod előtt? Léptél fagyvájta járdán gödörbe? Bizony ilyen eset is előfordulhat, ha figyelmetlenek vagyunk, de mi szeretjük a szép környezetet. Ezért környezetvédelmi őrsöt alakítottunk a jászberényi Kossuth Lajos Általános Iskolában. Örülnénk, ha a hozzánk érkező vendégeket rend, tisztaság fogadná.

Felhívást tettünk közzé, városunk szépítésére kértük más csapatok úttörőit is. Felhívásunk lényege, hogy különös tekintettel ügyeljünk iskolánkra és környékére, hisz a nap nagy részét itt töltjük. A tiszta környezettel megelőzhetünk sok fertőző betegséget és példát is mutathatunk azoknak a felnőtteknek, akik kevésbé törődnek mindezzel.

Kíváncsiak vagyunk, hol van még hasonló kezdeményezés.

DARÓK ANIKÓ
Jászberény, Kossuth u. 59.
5100

VADMADARAKAT NEVELTÜNK

Nagyon szeretem a természetet. A barátommal járjuk az erdőt, a madárfészkeket megjegyezzük, és ha lehet, megakadályozzuk elpusztulásukat. Télen a kisebb madaraknak etetőt rakunk ki. Több vadmadarat neveltünk, pl. egerész ölyvet, vörös vércsét, és erdei fülesbaglyot.

Nálunk a turisták végzik a környezetvédelmi őrjáratot. Megkértem a turista szakosztály vezetőjét, segítsen nekem megalakítani az úttörő környezetvédelmi őrjáratot, ugyanis eddig mi ilyen feladatokat nem kaptunk. Pedig lenne tennivaló! Sajnos a felnőttek és a gyerekek szétdobálják a hulladékot, főleg a kirándulóhelyeken, ahelyett, hogy a szemétládába tennék. A vízbe is mindenféle szemetet és dögöt hajigálnak.

BOLYKÓ MIKLÓS
Nehézseny, Deák F. út 16.
3645

FÜSTIFECSKÉT, BÉKÁT MENTÜNK

Iskolánkban működik természetvédelmi őrjárat. A foglalkozásokon három fő témakörrel: a madártannal, a környezetvédelemmel és a természetvédelemmel ismerkedünk.

Idén a környék madárvilágának megismerése, ritkább növényeink feltérképezése, és az egyre ritkuló füstifecskeállomány összeírása a feladatunk. Beszámolókat írunk a növény- és állatfajokról, felkutatjuk a nem megengedett szemétlerakó helyeket. Sikerült megvédenünk a „Kotyor"-nak nevezett tavacska békáit. Itt mosták a permetező tartályokat és traktorokat, és így következtlenül mérgezték a növényeket és állatokat. Most már ez megszűnt, és várható a tó állatvilágának visszatelepülése.

KOVÁCS JUDIT
Tornyospálca,
Rákóczi út 71.
4642

TEHÉNLEPÉNY, TRÁGYALÉ

Nincs tornatermünk, így, ha az idő engedi, kint tornázunk a focipályán. Sajnos az állatok felügyelet nélkül, szerteszét kószálnak és piszkolnak. Nem csoda, hogy testnevelő tanárunk ezen felháborodik.

Az állattartással más baj is van. Az egyik házból állandóan folyik a víz az itatóból, és a járdán gyűlik össze. Itt aztán könnyen kezét, lábát törheti az arra járó.

Elhatároztuk, hogy nemcsak nyáron, hanem egész évben gondozzuk a falut. Nyaranta pedig a környezetvédelmi őrjárat összeszedi az erdőben talált szemetet.

PAPP ILDIKÓ
Csaják, Kossuth L. út 71.
8163

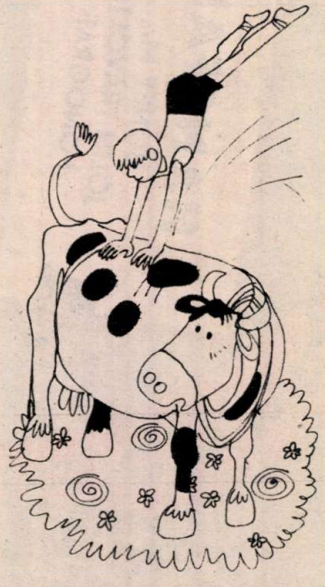

VÉDD A TERMÉSZETET!

A kismadár repül,
fütyülve száll.
Mily jó a fülnek
e dallamos csacsogás.
A szélzúgás,
levélsusogás,
virágszirmok illata,
tenger zúgása,
erdők vadja,
vizek világa;
Ember! Hozzád kiált:
Védd a természetet!
Mert bölcsőd az,
házad, hazád.

ANTAL IMRE
Badacsonytördemic,
Általános Iskola
8263

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

79.1549 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

KARIKA magazin!
TULIPÁNOS FANFAN
KALANDJA A LOVAGI TORNÁN
Indián jelbeszéd
IGY IRTAK AZ INDIÁNOK
JÖVŐVÍZIÓ
ROBOTOK ITT, OTT, MINDENUTT
HANGFAL
BONEY M.
JOHN TRAVOLTA
FONOGRÁF
5 oldal Töprengő
2 óriás skandináv rejtvény!
NYÁRI DIVAT LÁNYOKNAK
VASVITÉZEK
SZÁZADOK HARCOSAI. SISAKMÚZEUM
június

FOTÓ: WAGNER MARGIT

79|22

XXXIV. ÉVF. • 1979. MÁJUS 31. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

MUNKÁJUK BENNÜNK FOLYTATÓDIK

PEDAGÓGUSNAPI KÖSZÖNTŐ

Június első vasárnapján az óvodások, az általános és középiskolások, az egyetemisták, virággal, jókívánságokkal köszöntik pedagógusaikat. Tíz- és százezer diák várja izgatottan a tanév végét, a bizonyítványt, hogy felsőbb osztályba lépjen, az oklevelet, vagy a diplomát. Sokan most mondanak búcsút a diákéletnek, hogy választott szakmájukban, hivatásukban bizonyítsák: milyen alapot adott nekik tudásban, emberségben az iskola, hogyan készítették fel őket nevelőik az életre.

Minden szakmát meg lehet tanulni. De vannak hivatások, amelyekhez könyvtárnyi tudásanyag sem elég. Ilyen, semmihez sem hasonlítható pálya a pedagógusoké. A pedagógusok a legkülönlegesebb, a legnemesebb anyaggal dolgoznak. A rájuk bízott emberpalántákat féltő gonddal, hivatásukból fakadó emberséggel, és véget nem érő türelemmel nevelik, hogy saját egyéniségű, egyre többet tudó és tudni akaró, a társadalom teljes értékű, a közösségért munkálkodó felnőttjeivé váljanak. Hatalmas felelősség ez! Olyan munka, amely a jelenben teli van mindennapos sikerekkel és kudarcokkal, örömmel és bánattal, de amelynek igazi értéke csak holnapjainkban kamatozik.

A pedagógusokra rendkívüli felelősség hárul, de felelősségükben nincsenek egyedül. Mellettük állunk mi is, hiszen a KISZ és az úttörőszövetség részt vállal a mozgalmi munka szervezésével abban, hogy a nevelő-oktató munka még eredményesebb legyen. S ezt nemcsak most tesszük, az idei évben, amikor az egész világ figyelme a felnövekvő generáció felé fordul. Ebből a figyelemből bőven jut azoknak, akik a gyermekekkel foglalkoznak. Ma egyre többen figyelik kritikusan a nevelő-oktató munkát, a gyermek- és ifjúsági mozgalom, a pedagógusok tevékenységét, és annak eredményeit.

Az országos KISZ-értekezlet és az úttörővezetők VII. országos konferenciája is felelősséggel határozta meg azokat a feladatokat, amelyeket a pedagógusokkal közösen kell megoldanunk a felnövekvő nemzedék nevelése, a fejlett szocialista társadalom építése érdekében. Közös a feladatunk és a felelősségünk a fiatalok felkészítésében, szocialista elkötelezettségük megalapozásában, kialakításában, közösségi, közéleti emberré nevelésében. Makarenkó mondta: „úgy igyekeztem nevelni növendékeimet, hogy hívek tudjanak lenni társadalmunkhoz, forradalmi történelmünkhöz, ügyünkhöz". Ez nevelőmunkánk legfontosabb célja ma is.

Szép szimbólum, hogy június első vasárnapján azokat köszöntjük, akiknek mérhetetlen érdemeik vannak abban, hogy azzá legyünk, ami csak leírva egyszerű: ember . . . A csaknem kétmillió tanítvány szorongatja a virágot, és keresi a legszebb szavakat. Nevükben is köszönetet mondunk valamennyi óvónőnek, tanítónak, tanárnak, szakoktatónak és nevelőnek azért az emberformáló munkáért, amely megnyilvánul a fiatalok gondolkodásában, a mozgalmi tevékenységben. Kívánjuk, hogy eredményesen oldják meg hivatásukkal járó feladataikat, és érjenek el további sikereket munkájukban és személyes életükben.

Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség

Magyar Úttörők Szövetsége

Június 2–7-ig Budapesten lesz
a nemzetközi gyermekév
legkiemelkedőbb eseménye,
az a kormányszintű világkonferencia,
amelynek résztvevői Földgolyónk
gyerekeinek sorsáról, jelenéről
és jövőjéről tanácskoznak.
Szeretettel köszöntjük
a nemzetközi fórumra érkező
magas rangú vendégeket!

AZ ÖRÖM BUSSZAL JÖTT

Legszebb álmukban sem szerepelt, hogy egyszer igazi autóbuszt kapnak. De a valóság túltett minden álmon, ma már ötvenszemélyes, piros IKARUS-szal kirándulnak az otthon lakói.

LEÁNY-NEVELŐOTTHON ÖKÖRITÓFÜLPÖS

Budapesten, a körúton utasok ezreit szállítják naponta a 12-es autóbuszok. Budapesten? De hát akkor hogy került egy ilyen autóbusz a fővárostól 320 kilométerre levő Ökörítófülpösre?

ADNI MINDIG ÖRÖM

A Budapesti Közlekedési Vállalat Fürst Sándor Autóbusz-üzemegységében kora hajnaltól késő estig hatalmas a forgalom. Innen startolnak, ide érkeznek vissza a kék járművek, a főváros „vérkeringésének" fontos szereplői. Az itt dolgozók feladata az ellenőrzés, és szükség esetén a szerelés, javítás. Rajtuk múlik, hogy az emberek naponta tiszta, kifogástalan állapotban levő buszokon utazhassanak céljuk felé.

— A 12-es vonalán dolgozó brigád vezetője, Papp László vette fel a kapcsolatot az ökörítófülpösiekkel — mondja Gyene Péter, az üzem szakszervezeti bizottságának titkára. — Ő javasolta, hogy küldjünk a nevelőotthonban élő lányoknak könyveket, ajándékokat. Nem sokkal

MI MÁR TÖBBNYIRE CSAK A DALBÓL ISMERJÜK A „BÁNAT-UTCÁT". ÍME, MOSOLYOGNI IS TUDUNK . . . !"

BALOGH MÁRIA SZERINT ENNÉL SZEBB, HASZNOSABB AJÁNDÉKOT EL SEM TUDTAK VOLNA KÉPZELNI AZ OTTHON LAKÓI

– TÁNCCAL, MŰSORRAL VISZONOZZUK A BKV-SOK MUNKÁJÁT, AMIKOR BUDAPESTRE LÁTOGATUNK – MONDJA KULIMÁR ZSUZSA

később megszületett az ötlet: a legszebb, a legnagyobb ajándék egy autóbusz lenne.

Az elképzelést tett követte. Az üzemegység dolgozói kommunista műszakot szerveztek, s a bevétel egy részéből, 25 ezer forintból megvásárolták a leselejtezett IKARUS 556-ost. Az újabb és újabb társadalmi munkák során az autóbusz úgy megváltozott, hogy már senki sem ismert rá: mindent felújítottak benne, s végül gyönyörű pirosra festették. Elindulhatott a messzi Szatmárba, hogy örömöt szerezzen 112 gyereknek.

— ... Ám addig volt bőven mit tennünk, hiszen nem akartunk félmunkát kiadni a kezünkből — bukkan elő a homályos szerelőaknából Rózsa Péter autószerelő. — Háromszázan, összesen 1200 órát dolgoztunk, amíg elkészült a jármű. Azért vállaltuk szívesen, mert gyerekekről volt szó. Nekem is van két lányom és egy fiam, tudom, mit jelent adni, ajándékozni.

Ugyanígy vélekedik Tuli Gyula főművezető és Horváth István, a lakatosok kiváló szocialista brigádjának vezetője. Tuli Gyula csak annyit tesz hozzá, hogy adni mindig öröm, de méginkább, ha állami gondozottaknak szerezhetnek meglepetést. Mert Ökörítón olyan gyerekek élnek, akiknek nincsenek szüleik, vagy ha vannak is, alig törődnek velük.

„CSAK A SZAMOST, MEG A FALUT"

A kastély, a földbirtok valamikor egy emberé volt — ma a lányoké. A gyönyörű parkban áll az autóbusz, hamarosan a vezetője, Pecséri Miklós is előkerül. Meséli, hogy már megjárták Egert, Tiszadobot, Budapestet. Az igazi, „nagy" tervek csak most formálódnak, talán a megyei tanács is felismeri, milyen lehetőség nyílott a gyerekek előtt. Mert némi pénz — évente körülbelül 20 ezer forint — kellene ahhoz, hogy igazán kihasználhassák a járművet.

— A kirándulásokat jutalomképpen szervezzük — mondja Gyügyei Erzsébet, az otthon igazgatónője. — A közösségi, mozgalmi, tanulmányi munka alapján a gyerekek döntik el, hogy közülük kik foglalhatják el az ötven ülőhelyet. Sajnos, sokkal ritkábban utazhatnak a lányok, mint ahányszor megérdemlik...

A lányok persze nem panaszkodnak, hiszen mit sem sejtenek a költségvetés kulisszatitkaiból. Ők csak a jót, a szépet látják — s ez talán így is van rendjén.

— Amikor fent voltunk a minket patronáló BKV-s brigádnál, hogy megköszönjük az ajándékukat, újabb meglepetéssel fogadtak — meséli Lukács Irén nyolcadikos. — Megígérték, hogy néhányunkat elvisznek a nyáron a Balaton mellé üdülni. Tessék elképzelni, nem is olyan régen még csak a Szamost, meg a falut ismertük.

A falu... gyönyörű, nemcsak a dalban, amely szerint „Ökörító körül van ibolyával". De van a dalnak folytatása is: „Úgy akartalak szeretni, ne tudják / De az eget rámvilágosították."

Százszor leírták, ezerszer is kevés lenne, hogy az állami gondozott gyerekeknek több kell annál, mint ami anyagiakban kifejezhető. Ezért jár sokszoros köszönet mindazoknak, akik adnak, de nem azért, hogy kipipálhassák a „jótettek" rovatából a cselekedetüket. S nem tűnnek el a színről, amint elhangzott a szó: köszönöm.

Dél körül jár az idő, a gyerekek ebédhez készülnek. Délután próbát tart a táncscsoport, messzire hallik majd a híres ökörítói fergeteges: „Ez az utca bánat utca, bánatkőből van kirakva." Csak a dal mondja így. Rózsavölgyi Mária, Kulimár Zsuzsa, Lukács Irén és Balogh Mária éneklik a dalt, mosolyognak. És ez a legfontosabb.

Dési Péter

Fotó: Gaál Zoltán

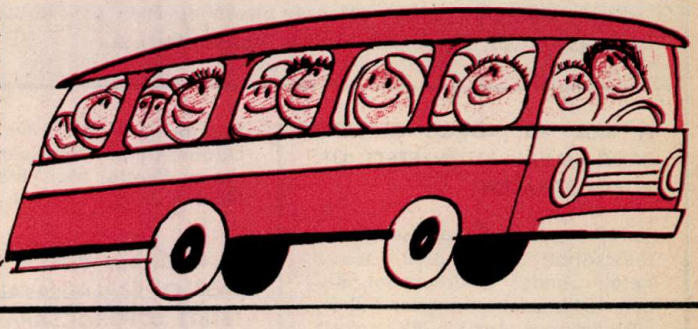

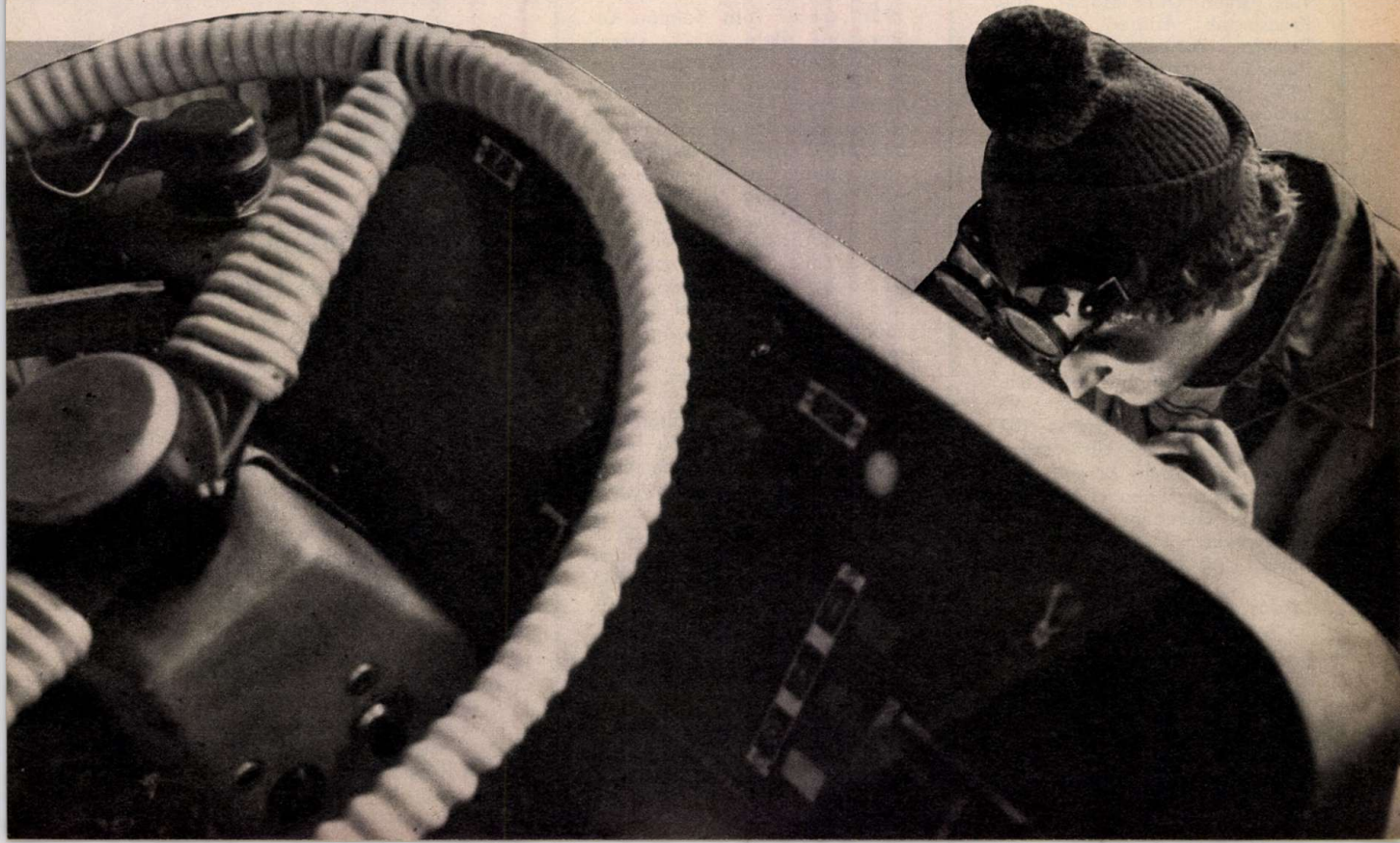

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

Szövetségünk életében már több mint két évtizedes hagyomány, hogy május utolsó vasárnapján – a nemzetközi gyermeknapon – a legeredményesebb munkát végzett úttörőcsapatokat a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Vörös Selyemzászlajával, valamint a zászló szalagjával tüntetik ki. Több éves kiemelkedő munkával lehet megkapni e nagy jutalmat. Minden esztendőben nehéz a döntés, mert hiszen elég sok csapat dolgozik lelkesen, kitartóan. Az idén különösen, mert hiszen a nemzetközi gyermekév hangulata, sok-sok feladata, ösztönzőleg natott. A döntésnél sokat jelentett a legkisebb raj és őrs, valamint minden csapattag tette.

A döntés megszületett és az előző vasárnapon ünnepélyes keretek között vehették át a csapatok a szép zászlót, a szalagot.

Szerkesztőségünk, a sok százezer olvasó nevében őszinte szívből gratulál, és további jó munkát kíván a kitüntetetteknek.

A KISZ KB VÖRÖS SELYEMZÁSZLAJÁVAL KITÜNTETETT ÚTTÖRŐCSAPATOK:

4195. számú Sudár István Úttörőcsapat, Pécs; 2900. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Kecel; 1349. számú Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Izsák; 749. számú Türr István Úttörőcsapat, Baja; Krecsmarik Endre Úttörőház, Szarvas; 1285. számú Bükki Ifjú Partizán Úttörőcsapat, Miskolc; 1474. számú Malinovszkij Úttörőcsapat, Leninváros; 2007. számú, II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Kistelek; 2124. számú Bartók Béla Úttörőcsapat, Székesfehérvár; 532. számú Árpád Fejedelem Úttörőcsapat, Tét; Mező Imre Úttörőház, Győr; 407. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Püspökladány; 4646. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Visznek; Hámán Kató megyei Úttörőház, Eger; 755. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Komárom; 1651. számú Gárdonyi Géza Úttörőcsapat, Pásztó; 1077. számú Ady Endre Úttörőcsapat, Abony; 67. számú Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Lábod; 4114. számú Vas Gereben Úttörőcsapat, Tiszavasvári; 2342. számú Zalka Máté Úttörőcsapat, Tunyogmatolcs; 1133. számú Bercsényi Miklós Úttörőcsapat, Jászberény, 3341. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Répcelak; 3060. számú Bem apó Úttörőcsapat, Litér; 4702. számú Ságvári Endre Úttörőcsapat, Nagykapornak; 895. számú Ilku Pál Úttörőcsapat, Budapest, 3877. számú Kun Béla Úttörőcsapat, Budapest; 1310. számú Perczel Mór Úttörőcsapat, Öcsény.

A KISZ KB VÖRÖS SELYEMZÁSZLÓ SZALAGJÁVAL KITÜNTETETT ÚTTÖRŐCSAPATOK:

937. számú Tóth Kálmán Úttörőcsapat, Baja; 3525. számú Dobos István Úttörőcsapat, Gyula; 1288. számú Killián György Úttörőcsapat, Miskolc; 2227. számú Kun Béla Úttörőcsapat, Miskolc; 2105. számú Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Szentes; 4692. számú Killián György Úttörőcsapat, Aba; 276. számú Szilágyi Erzsébet Úttörőcsapat, Debrecen; 4540. számú Ságvári Endre Úttörőcsapat, Mezőszemere; 770. számú Szilágyi Erzsébet Úttörőcsapat, Kisbér; 308. számú József Attila Úttörőcsapat, Nagybátony; 15. számú Dobó Katica Úttörőcsapat, Cegléd; 573. számú Noszlopy Gáspár Úttörőcsapat, Marcali; 481. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Demecser; 1360. számú Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Mátészalka; 2787. számú Tisza Antal Úttörőcsapat, Szolnok; 1295 számú Dugovics Titusz Úttörőcsapat, Nagysimonyi; 2283. számú Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Nagyalásony; 3614. számú Mező Imre Úttörőcsapat, Gellénháza; 202. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Budapest; 2713. számú Babits Mihály Úttörőcsapat, Szekszárd.

TANÁCSKOZOTT A KISZ ORSZÁGOS ÉRTEKEZLETE

Több mint kétszázötven résztvevő, rendkívüli érdeklődés, tartalmas beszámoló és élénk vita jellemezte a KISZ május 19—20-án megtartott országos értekezletét. Két évvel ezelőtt, 1977-ben határozott úgy a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség IX. kongresszusa, hogy az idén kerüljön sor erre a tanácskozásra.

Az elnökségben helyet foglaltak a párt-, állami, társadalmi és tömegszervezetek — köztük a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a Hazafias Népfront, az Országos Testnevelési és Sporthivatal, a Honvédelmi, a Mun-

KÉTÉVES SZÁMVETÉS

kaügyi, az Oktatási és a Kulturális Minisztérium — képviselői. Maróthy László, a KISZ Központi Bizottságának első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja szóbeli kiegészítője után — amely május 19-én, délután hangzott el — a küldöttek mondtak véleményt a IX. kongresszus határozatainak eddigi megvalósulásáról, az ifjúkommunista közösségek teendőiről. A rövid, de „velős", lényegretörő hozzászólások megerősítették, hogy az úttörők idősebb barátai, a KISZ-esek olyan munkát végeztek testvérszervezetünkben, amelyre velünk és a társadalom minden tagjával együtt büszkék lehetnek.

A munkaértekezlet számvetése jól tükrözte azokat a feladatokat is, amelyeket a szakmunkástanulók, középiskolások, egyetemisták és a dolgozó fiatalok vállaltak közös ügyünkért, a fejlett szocialista társadalom megvalósításáért. Ezen belül a KISZ-re háruló teendők, azoknak az elmúlt két esztendőben való elvégzése megfelelő biztatást ad a tizen- és huszonéveseknek a még politikusabb, még aktívabb cselekvésre.

A tanácskozás végén kiadott dokumentum részletesen foglalkozott azokkal a kérdésekkel, amelyek a fiatalokat érintik és érdeklik. A sporttal, a tanulással, a művelődéssel, a munkával kapcsolatos tapasztalatcserék jó útravalót adtak az elkövetkező időszak terveinek valóra váltásához is.

Kívánjuk, hogy olyan sikerrel teljesüljön mindaz, amit az ifjúsági szövetség legutóbbi kongresszusán elhatároztak a KISZ-esek, mint amilyen sikeres volt a mostani tanácskozás a Parlament kongresszusi termében.

ZSIBONGÓ

TESTVÉRI VENDÉGEK

A KISZ Központi Bizottsága meghívására delegáció tartózkodott hazánkban a Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség képviseletében. A vietnami és a magyar ifjúsági szövetség között együttműködési szerződés született, amelyet Dang Quoc Bao, a delegáció vezetője a Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség első titkára, és Maróthy László, a KISZ KB első titkára írt alá. A delegáció sajtótájékoztatóján elmondták, hogy csaknem tizenhárommillió lány és fiú jelentkezett katonának, hogy megvédjék hazájukat a kínai agresszorok ellen.

ÚJ TÁBOR

Győrújbaráton napközis tábor épül — társadalmi összefogással. A tizenhat hektáros területű táborban egyszerre négyszáz gyerek üdülhet.

A VONALZÓ VÉGE

Levelet kaptunk, benne egy kérdés olvasható. Szó szerint idézzük: *„Tudvalevő, hogy a 6. osztályban a matematika órákon a mértan anyagrésznél kötelező a hosszú (32 centiméteres) vonalzó használata. Nos, mi van akkor, ha valakinek műanyag vonalzója van? Egy biztos, könnyen eltörhet. De még az se lenne akkora baj, ha pont középen törne el. De ezeknek a vonalzóknak a 99 százaléka a 11 centinél törik el. Így azt a 11 centit semmire sem lehet használni. Azt szeretném tudni, hogy a műanyag vonalzók miért az említett centinél törnek el? Nem lehetne olyanokat gyártani, amelyek pont középen törnének el?"*

Különleges műanyag vonalzóid vannak neked. Mintha összebeszéltek volna. Pontosan a 11 centinél törnek el. Nem is olyan régen egy fiú ismerősöm azt panaszolta, hogy az ő vonalzói minden alkalommal a hetedik centinél hasadnak ketté. S mivel az illető kézilabdázik, tréfálkozva kérdeztem tőle: „A mérkőzésen a 7-est, ugye büntetőnek hívják?" Gyanítom, hogy te pedig, kedves levélíró, focista lehetsz, s a vonalzóid szabálytalan magatartásaidat jelzik a 11-essel.

Komolyra fordítva a szót, a szakembereknek eddig még nem sikerült olyan műanyag vonalzót előállítaniuk, amelyik minden esetben pontosan középen törik el. Dehát nincs is szükség rá, mert a vonalzó az egyenes vonalak húzásához, méréséhez használatos. Ilyen esetben még egyetlen egy műanyag vonalzó sem tört el. Ellenben, ha másra használod, mondjuk: vívásra, csapkodásra, ütlegelésre, akkor igen...

F. J.

A HÉT VICCE

A rendőr este egy kislánnyal találkozik az utcán. Odamegy hozzá és megkérdi:

— Hogy hívnak?

— Ilonkának.

— Hol laksz?

— Anyukánál.

— És hol lakik anyukád?

— Nálunk.

— Melyik utcában laktok?

— A rendőr bácsi nem tudja? — kérdi a kislány.

— Nem.

— Hát akkor jöjjön, odavezetem.

„A GYERMEKEK BIZTONSÁGÁÉRT"

A Budapesti Közlekedési Vállalat a főváros tizenhét pontján mutatta be balesetvédelmi vándorkiállítását „A gyermekek bizonságáért" címmel.

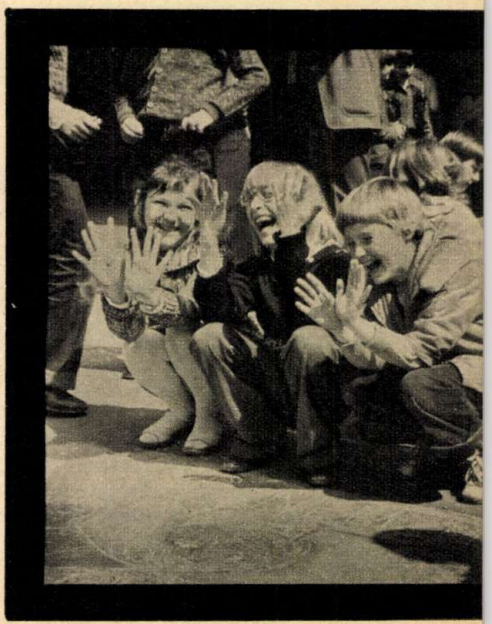

AVATÁS KÖRMENDEN...

Körmend három általános iskolája úttörőcsapatának csaknem négyszáz tagja tett ünnepélyes fogadalmat a kék, illetve a vörös nyakkendő megbecsülésére.

Évek óta hagyomány, hogy május első szombatján megrendezik a kisdobosok és úttörők ünnepélyes avatását. Így történt ez idén is, a szemerkélő eső ellenére sok ismerős, rokon, barát, avatószülő köszöntötte a város főterén, a Szabadság téren felsorakozott „újoncokat".

A Pajtas TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

KÖZÉPKORI LELETEK

Ötszáz éves műhely nyomaira bukkantak Pécs belvárosában, a pincerendszer feltárása közben. A leletek tanúsága szerint jól felszerelt, magas technikai színvonalú fémöntőműhely dolgozott a középkorban a mecsekaljai városnak ezen a helyén.

PARADICSOMKOKTÉL

Új üdítőital — paradicsomkoktél — gyártását kezdték meg a Siófoki Állami Gazdaság konzervüzemében. Alapanyaga: paradicsomsűrítmény, az ízesítője zeller és petrezselyem. A kellemes aromájú üdítőitalból már ebben az évben másfél millió tasakkal hoznak forgalomba.

FOLKLÓR KINCSEK

A népművészek kalocsai színpadán bemutatkoztak a különböző tájegységek gazdag folklórkincseit ápoló népi együttesek gyermekcsoportjai.

HUSZONHÁROM SZAKKÖR

A pécsi úttörőházban huszonháromféle szakkör működik. A közelmúltban a vasútmodellező, a bélyeggyűjtő, a képző- és iparművészeti szakkör munkáiból kiállítás nyílt, az ének-, zene- és táncszakkör tagjai pedig műsorral szórakoztatták a vendégeket.

SÁRKÁNYSZÉPSÉGVERSENY

A Magyar Televízió június 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Margitszigeti Úttörőstadionban várja azokat a fővárosi gyerekeket, akiknek szép sárkányuk van. A sárkányeregető- és -szépségversenyen bármilyen méretű, fajtájú sárkánnyal részt lehet venni.

„TERVEZZ PLAKÁTOT" KIÁLLÍTÁS

Múlt év végén pályázatot hirdettünk plakát tervezésére a nemzetközi gyermekév alkalmából. Kiállításon mutatjuk be a legjobb alkotásokat. Erre az eseményre a fővárosi VIII. kerületi úttörőházban (Asztalos János Ifjúsági Park) június 1—15. között kerül sor. Megtekinthető naponta 9—20 óráig.

HÁROMNAPOS JUNIÁLIS BUDAPESTEN

Sok érdekes látnivaló és változatos program várja a gyerekeket június 1—3. között az Asztalos János Ifjúsági Parkban. A részletekről Polgár Ervinné, a VIII. kerületi úttörőház igazgatója nyilatkozott:

— A nemzetközi gyermekév alkalmából a KISZ VIII. kerületi bizottsága, a kerület úttörőelnöksége társadalmi szervekkel közösen háromnapos rendezvénysorozatot szervez a gyerekeknek. A szabadtéri színpadon egész nap vidám műsorok, a sportpályán nonstop versenyek, különböző sátrakban vetélkedők, találkozók, MHSZ-bemutatók, az épületben filmvetítés, sakk-szimultán várja az úttörőket. A harmadik napon, vasárnap Pajtás-program teszi még sokszínűbbé a juniális forgatagát. Találkozhatnak a gyerekek a lap szerkesztőivel, lesz Kajla-készítő műhely — ahol mindenféle anyagból megformázhatják a lap kedves figuráját —, készíttethetnek magukról tréfás fotót — az olimpiai macival és Kajlával együtt —, s az elrejtett több száz rejtvény megtalálói, megfejtői között jutalmakat sorsolunk ki.

PAJTÁS-NAP

Reggeltől estig tartó Pajtás-napról kaptunk hírt Mosonmagyaróvárról. Mintegy kétezer résztvevő szerepelt a különféle programokon; a sportversenyeken például ötszázan. A legtöbb nézője a Bábszínház előadásának, a legnagyobb sikere viszont a rajkai Juhász család zenei bemutatójának volt (korábban lapunkban bemutattuk a két kislányt és az édesapjukat).

Az idő kedvezett, a diszkón a zene is jó volt, így azután a mosonmagyaróváriak örültek a jól sikerült rendezvénynek.

GRATULÁLUNK!

Ünnepi gyűlést tartott a Magyar Úttörők Szövetsége Központi Művészegyüttese a Pataky István Művelődési Házban.

A 25 éve fennálló együttest Szűcs Istvánné, az az úttörőszövetség főtitkára köszöntette és átadta a KISZ Központi Bizottság Vörös Selyemzászlaját. Az együttes vezetője Török Mária, valamint Sril Antal úttörővezetői érdemérmet kapott.

Ezúton is gratulálunk az együttesnek és a kitüntetetteknek. További sikeres szerepléseket kívánunk és várjuk újabb műsoraikat.

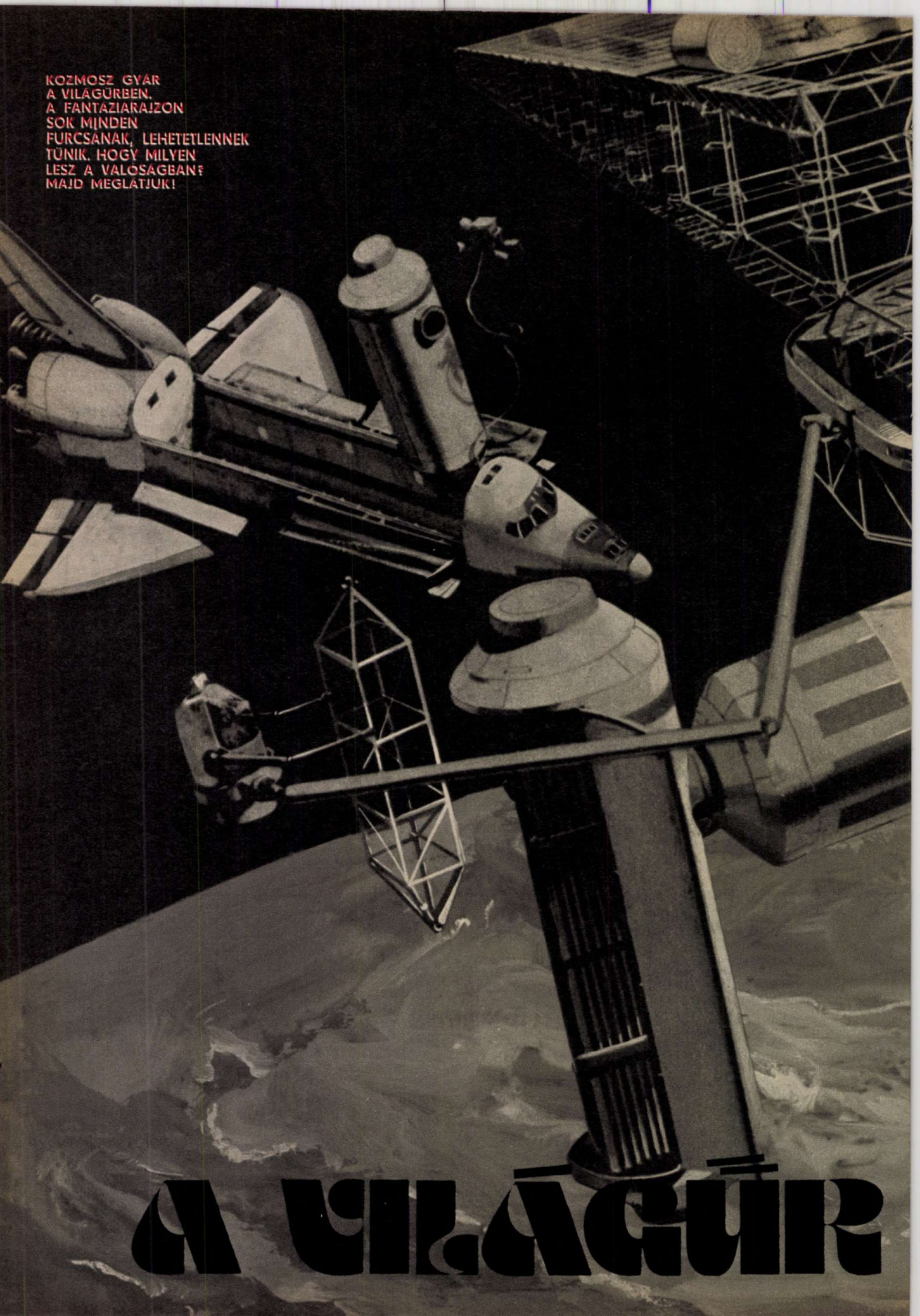
KOZMOSZ GYÁR
A VILÁGŰRBEN.
A FANTÁZIARAJZON
SOK MINDEN
FURCSÁNAK, LEHETETLENNEK
TŰNIK. HOGY MILYEN
LESZ A VALÓSÁGBAN?
MAJD MEGLÁTJUK!
A VILÁGŰR

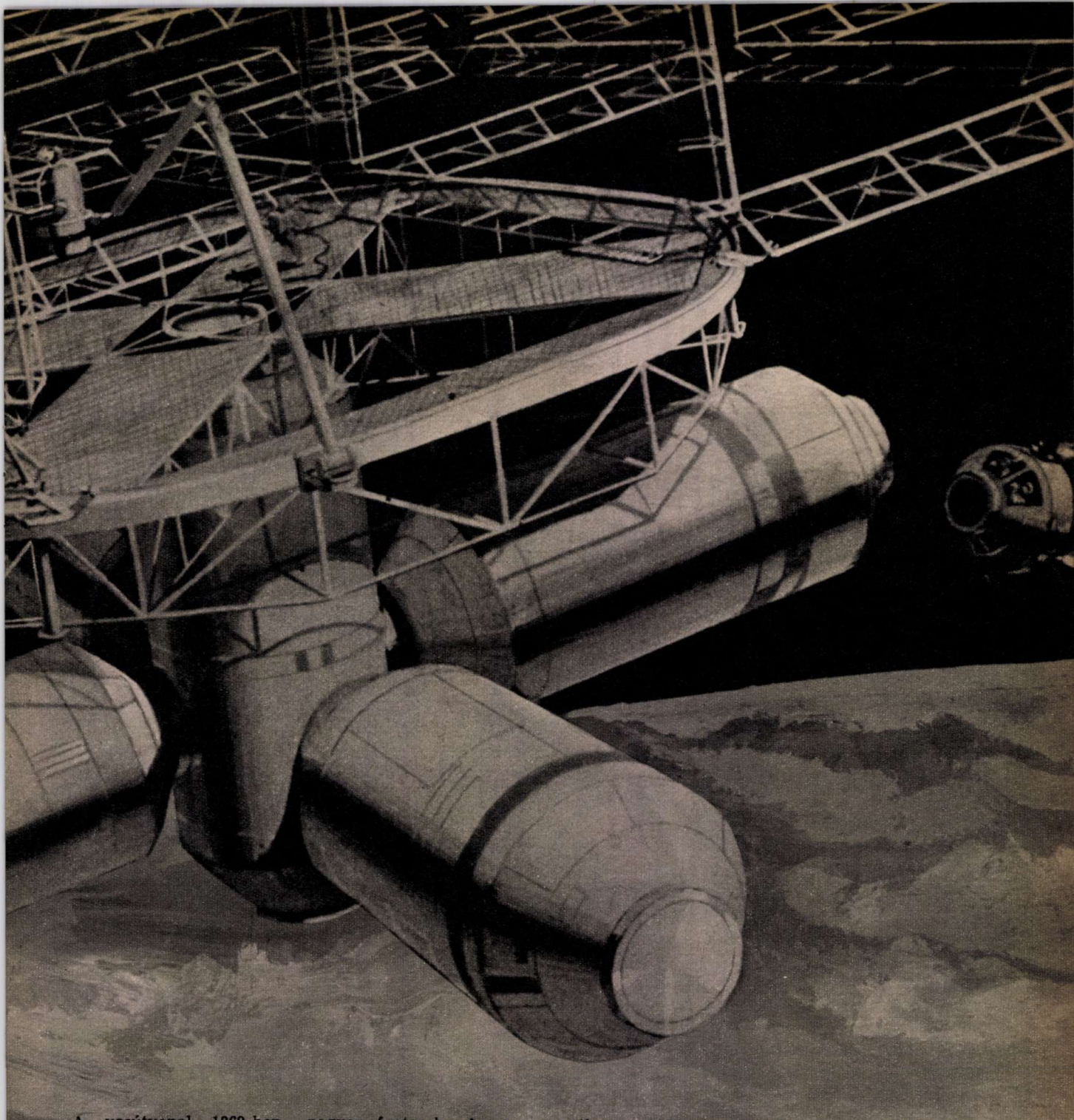

A VILÁGÉ

A vasútvonal 1869-ben elérte a Csendes-óceánt. 1909-ben az Északi-sarkon, két évvel később a Déli-sarkon lobogót tűzött ki az ember. A Mount Everest megmászása az 1953-as évhez fűződik, míg a Mariana-árokba való lemerülés 1963-ban sikerült. Ezek földrajzi teljesítmények és nagyon fontosak. Az emberiség úgy vélte, hogy megismerte a Földet. Messzebbre vágyott, többet akart tudni, azt is, hogy mi van körülöttünk, hogy milyen a világmindenség.

És megszületett a siker, 1957-ben a Szovjetunió felbocsátotta az első Szputnyikot, majd négy évvel később az első ember, Jurij Gagarin eljutott a világűrbe. Sok-sok izgalmas repülés és kísérlet követte Gagarin útját. Az amerikai holdutazás — amire mindnyájan jól emlékezünk — százmilliárd dollárba került.

MIRE JÓ? MINEK KELL?

Amíg éhezés, betegség, nyomor, iskolahiány van a világon, miért foglalkoznak a tudósok ilyen kutatásokkal, miért költ egy-egy állam erre a célra olyan sokat?

Mert rengeteg gyakorlati hasznát látja az emberiség. Mindjárt elsőként egy olyan példa, amin nem lehet vitatkozni. A mesterséges holdak előre jelzik a tájfunok helyét, idejét, nagyságát. Ha ezt ismer-

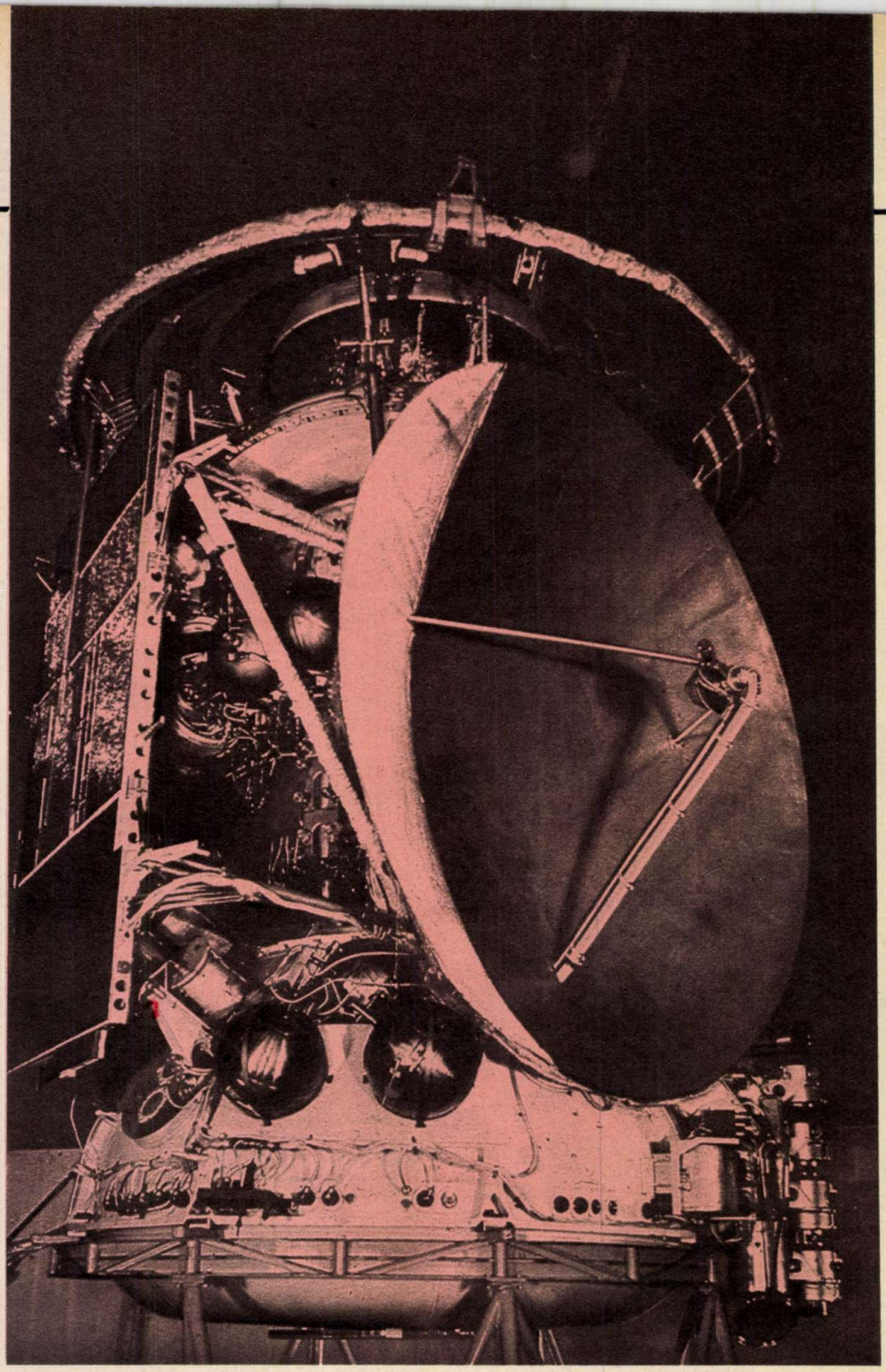

A szovjet Mars bolygóközi állomás értékes adatokat továbbított a Földre

jük, életeket menthetünk meg, s ennél fontosabb nincsen semmi a világon. Másodszor, a világűrből figyelve, vizsgálva a Földet, olyan összefüggésekre is rájöttek, amelyeknek szintén hasznát látta a világ. Így figyelték meg a tengeri halak vonulását — ami a halászoknak adott segítséget, így találtak — űrbeli felvételek alapján — ásványi kincseket, így sikerült az argentinai világbajnokságot valóban a világ minden pontjára közvetíteni, így vizsgálták tavasszal és becsülték meg a várható termést, így fedezték fel a növényi kártevők jelenlétét, így tudják mérni az egyes városok hőszigetelését stb. És ezek az adatok „csak" a műholdak tevékenysége révén került a szakemberek kezébe. Ezután jött az ember, pontosabban ment az ember föl a világűrbe. Míg Gagarin „csak" egy kört tett a Föld körül pici űrkabinjában, addig ma már a Szaljut—6 fedélzetén kényelmesen, csaknem földi körülmények között nemcsak űrhajósok, hanem kutatómérnökök, biológusok, tehát a tudomány különböző területein dolgozó szakemberek dolgoznak hosszabb ideig távol a Földtől, a súlytalanság állapotában. Elkövetkezett tehát az az idő, amikor már több ember (nemcsak űrpilóták) közös, űrbeli tevékenységére lehet számítani.

EGYSZERRE HÚSZAN

Az űrsikló már húsz embert szállít majd a világűrbe (80-as években), s ezt az űrsiklót százszor lehet újból felhasználni.

A Szaljut űrállomáson olyan tisztaságú fémeket, szilíciumvegyületeket állítottak elő, amelyet földi körülmények között (gravitáció, légkör miatt) képtelenség elkészíteni. És ezek az anyagok a miniatürizáláshoz, az automatizáláshoz nélkülözhetetlenek. Nagy pontosságú műszerek, számítógépek készítésénél tapasztaltakat természetesen a kereskedelemben is hasznosították. Így például az automata fényképezőgép, zsebszámológép és a nagy hőtűrő teflon is az űrkutatás „terméke".

A NAPENERGIA SZÁLLÍTÁSA

A napenergia felhasználása már nem új találmány. Házak fűtésére, elektromos energia előállítására, sőt egyes járművek meghajtására már több éve hasznosítják. Igen ám, de a napcellákat (amelyek nagy felületűek) időnként portalanítani kell, működésük csak felhőtlen, napos időben lehetséges. Ezzel szemben a világűrben nincs por és nincs felhő. A tudósok számításai szerint a 90-es években radarnyaláb segítségével az összegyűjtött napenergiát a Földre tudják „szállítani". És ezzel véglegesen megoldódhat az emberiség kínzó energiagondja.

A statisztikai adatok szerint 157 állam közül eddig 143 ország foglalkozott így vagy úgy az űrkutatással.

A VILÁGŰR A VILÁGÉ

A napelem-cellák
és a Föld látképe a Szaljut–6-ról

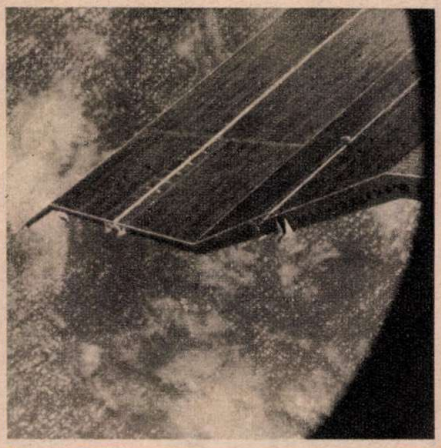

A Föld gömbölyű!
Most már nem kell bizonygatni

New Orleans városa
és a 16 km-es híd látképe

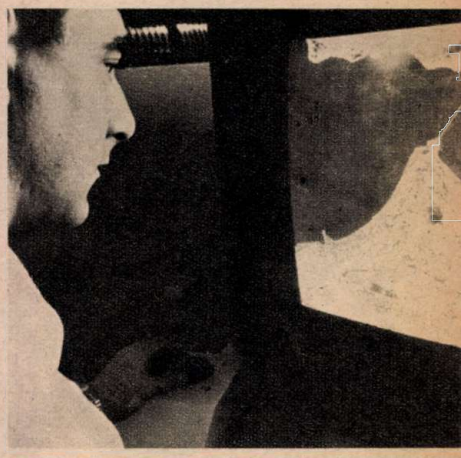

A világ időjárási előrejelzését szolgálja a meteorológiai műhold. (Hold 1, Föld 2)

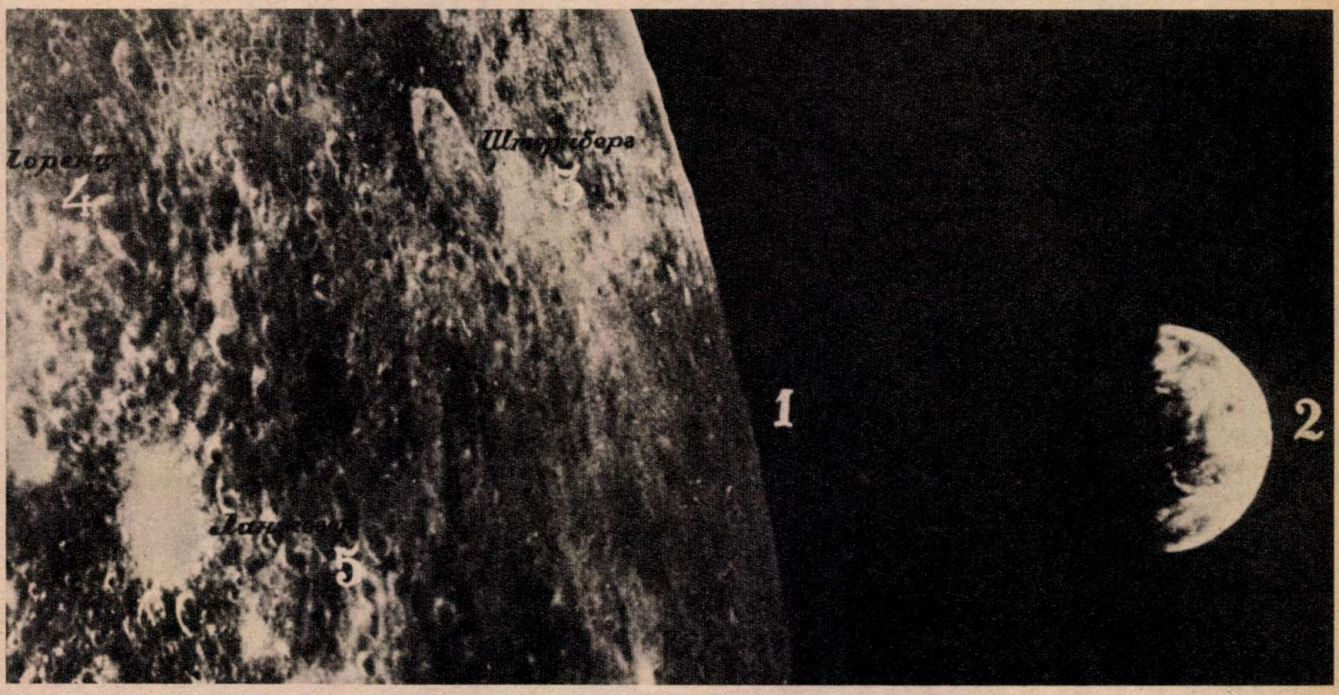

Csak egy-két hazai példát említünk, s máris válaszoltunk arra, hogy mire jó mindez. Ha valaki mondjuk a New York-i ismerősével kíván telefonon beszélni, akkor ez ma már a taliándörögdi űrtávközlési állomás és egy mesterséges bolygó segítségével történik. Ugyancsak így kapunk meteorológiai információkat, balatoni vihar előrejelzését, s hogy az osztrák hegyekben megolvadó hó miként hat a Duna magyarországi szakaszára. Pontos erdészeti, mezőgazdasági térképeket készít a műbolygó.

MENNYIBE KERÜL?

Olcsó is, drága is. Az űreszközökről közvetített adatok már kifizetődőek, nyereségesek, néhánynak az ára már tizenkétszeresen megtérült.

Egy kg súlyú tömeg feljuttatása a világűrbe tavaly 320 ezer forintba, ebben az évben 220 ezerbe, jövőre tízezerbe és a 90-es években 400,— Ft-ba kerül majd — mondták a szakértők. Hozzátették azonban azt is, hogy 1978-ban 1 kg áru tengeri szállításáért kb. 40,— Ft-ot fizettek. Nem nehéz ezek után kiszámítani, hogy milyen jövő előtt áll az űrbeli üzemszerű termelés. A szakemberek szerint tíz éven belül felépülnek a kozmoszgyárak, kialakulnak a rendszeres űrjáratok. Mert az ott termelt anyagok jobbak, olcsóbbak lesznek. Mindaz, amit az előző században elképzelhetetlennek tartottak, megvalósul. A ma embere így gondolkodik: ami elképzelhető, az megvalósítható. Ezért kutatják a tudósok a naprendszer más bolygóit, ezért figyelik azok talaját, ásványi kincseit, hogyha a földi készlet kimerül, legyen honnan pótolni.

És ehhez a kutatáshoz mi is hozzájárultunk. Magyar műszerekkel, magyar kutató-űrhajós rövidesen megkezdi a tudományos munkát a Szaljut—6-on a szovjet társaival.

Forrai G. János

KEDVES OLVASÓINK! Örömmel jelentjük, hogy nemsokára nyár következik. Úttörőnyár. Az ország legszebb tájain, hegyek ölén, folyók és tavak partján kezdődik a táborozás. A sok-sok érdekes tábori program között biztosan szerepel a hagyományos karnevál is. Ehhez adunk ötleteket, hiszen legtöbben nem visznek magukkal az úttörőtáborba karneváli jelmezeket. Abból kell maskarába öltözni, amit az erdők és mezők kínálnak. Mi csak egy-két ötletet adunk, lehet, hogy ti még jobbat találtok ki. Ha így lesz, el ne hallgassátok! Küldjetek róla fényképet, hogy ősszel beletehessük a Pajtásba.